

**MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ A SZAKMAI VÉGZETTSÉGEK
(FELNŐTTKÉPZÉSI SZAKMAI PROGRAMKÖVETELMÉNYEK)
MAGYAR KÉPESÍTÉSI KERETRENDSZER SZERINTI SZINTJÉNEK
MEGHATÁROZÁSÁRA, BESOROLÁSÁRA**

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara megbízásából készítette:

Dr. Farkas Éva

2016. október 7.

Előzetes megjegyzések a módszertani útmutatóhoz

A felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény kötelezettségként határozza meg a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara számára a felnőttképzési szakmai programkövetelményen nyugvó egyéb szakmai képzések Magyar Képesítési Keretrendszerbe történő besorolását. A törvény határidőt nem határoz meg a feladat elvégzésére.

A szakmai programkövetelmények tanulási eredmény alapúak (ebben a tekintetben az MKIK nagyon innovatív és proaktív volt a szakmai programkövetelmények gyakorlati bevezetésekor), így az MKKR-be történő besorolásuk megvalósulhat. Ugyanakkor – a szakmai programkövetelmény „műfaji” és a felnőttképzési rendszerbe történő gyakorlati bevezetésbeli jellegéből adódóan – nem lehet általános algoritmust kidolgozni a besorolásra, minden egyes szakmai programkövetelményt egyenként kell megvizsgálni és besorolni az MKKR szintekbe. Az egyéb szakmai képzés során megszerezhető szakmai végzettség MKKR szintbe történő besorolása az 1-es szinttől a 7-es szintig történhet meg.

Fontosnak tartom, hogy a szakmai végzettségek MKKR szintbe történő besorolása során szerzett tapasztalatok csatornázódjanak vissza a szakmai programkövetelmények rendszerébe, és a minőségi fejlesztés érdekében legyen lehetőség a szakmai programkövetelmények tartalmi felülvizsgálatára és módosítására. Erre lehetőséget ad az MKIK számára az 59/2013. (XII. 13.) NMG rendelet 5§ (1) bekezdése. A jelenleg nyilvántartásban szereplő szakmai programkövetelmények tanulási eredmény leírásai rendkívül eltérő minőségűek, ezért fontos lenne, hogy az MKIK kialakítson egy eljárásrendet a szakmai programkövetelmények felülvizsgálatára és tartalmi módosításának lehetőségére.

A jelen útmutató MKIK Program Bizottság általi jóváhagyását követően szükséges a felnőttképzési programszakértők kiválasztott körének learning by doing alapú felkészítése, illetve szükséges a javaslattevők részére is tájékoztatókat, műhelymunkákat tartani.

A felkészítések tapasztalatait is figyelembe véve az MKIK-nek kezdeményeznie kell az 59/2013. (XII. 13.) NGM rendelet módosítását abban a tekintetben, hogy a szakmai programkövetelmények nyilvántartásba vételének követelményei között szerepeljen az MKKR szint meghatározása, illetve hogy a szakmai végzettségről szóló tanúsítvány tartalmazza az adott szakmai végzettség MKKR szintjét.

Az MKIK-nak módosítania kell a szakmai programkövetelmény javaslatok benyújtásához készült útmutatót, a szakmai programkövetelmény javaslat eljárásrendjét, a szakmai programkövetelmény javaslat bírálatához készült értékelési szempontokat, a szakmai programkövetelmény online űrlapját és a szakértői vélemény űrlapját.

Bevezetés

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (továbbiakban: MKIK) megbízásából készült útmutató a felnőttképzési szakmai programkövetelmények/szakmai végzettségek Magyar Képesítési Keretrendszerbe (továbbiakban: MKKR) történő besorolásához nyújt segítséget. Jelen útmutató célja olyan szakmai módszertani útmutatás biztosítása, amelynek segítségével a felnőttképzési programszakértők képesek egyrészt a már nyilvántartásba vett szakmai programkövetelmények MKKR szintbe történő besorolását elvégezni, másrészt az újonnan benyújtott szakmai programkövetelmények MKKR szint javaslatait megítélni és jóváhagyni vagy szükség esetén módosítani. Az útmutató segítséget nyújt a szakmai programkövetelmény javaslatot benyújtók (javaslattevők) számára is abban a tekintetben, hogy már a szakmai követelmények kidolgozásakor vegyék figyelembe az MKKR szintek leírását és úgy fogalmazzák meg a tanulási eredményeket, hogy azok egyértelműen megfeleltethetők legyenek valamelyik MKKR szintnek és a szakmai képzés kimeneti leírásai (tanulási eredményei) szövegezésükben részletesek és koherensek legyenek és tükrözzék a szakmai végzettség tartalmi követelményeit. Ebben az esetben a szakmai végzettség MKKR szintbe történő besorolása egyértelművé és egyszerűvé válik.

A szakmai programkövetelmények rendszere

A felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény új tartalmi szabályozást vezetett be a képzési programok tekintetében. A „B” képzési körbe tartozó, nem OKJ-s, támogatott egyéb szakmai képzések esetében a felnőttképzési törvény 12. §-ában meghatározott tartalmi elemeknek megfelelő képzési programot az MKIK nyilvántartásában szereplő szakmai programkövetelmény alapján kell elkészíteni. A szakmai programkövetelmény kidolgozásának és nyilvántartásba vételének jogi háttérét három jogszabály biztosítja:

- 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről
- 393/2013. (XI. 12.) kormányrendelet a felnőttképzési tevékenység folytatásához szükséges engedélyezési eljárás és követelményrendszerre, a felnőttképzést folytató intézmények nyilvántartásának vezetésére, valamint a felnőttképzést folytató intézmények ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokról
- 59/2013. (XII.13.) NGM rendelet a felnőttképzési szakmai programkövetelmények nyilvántartásba vételének követelményeiről és eljárási rendjéről, valamint a szakmai végzettség megszerzésének igazolásáról

A programkövetelmények bevezetésének, alkalmazásának célja a támogatott egyéb szakmai képzések tekintetében – felnőttképzési törvény 18. §. (1) bekezdés értelmében – egységes követelményrendszer kialakítása. A szakmai programkövetelmények létrehozása teljesen új eleme volt a felnőttképzés szabályozásának, amely az egyéb szakmai képzések esetében is (hasonlóan az OKJ-s képzésekhez) egységes és minősített követelményrendszert, ezáltal nagyobb munkaerő-piaci presztízst biztosít. Az egyéb szakmai képzés „olyan, államilag el nem ismert szakmai végzettség megszerzésére irányuló képzés, amely valamely foglalkozás, munkakör vagy munkatevékenység végzéséhez szükséges kompetencia megszerzésére, fejlesztésére irányul és nem a 16. pont szerinti hatósági jellegű képzés”. (2013. évi LXXVII. törvény 2 § 6. pont). Az egyéb szakmai képzés eredménye tehát szakmai végzettség, amely foglalkozás, munkakör betöltésére, munkatevékenység gyakorlására jogosít.

A hatályos felnőttképzési törvény szerinti támogatott egyéb szakmai képzések tartalmi követelményeit meghatározó szakmai programkövetelményeknek „tartalmazniuk kell az Európai Képesítési Keretrendszerhez kapcsolódó Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintjének meghatározását” (2013. évi LXXVII. törvény 18§ (4) bekezdés a) pont). Az MKKR szintbe sorolást a szakmai programkövetelmény javaslat benyújtójának kell megtennie, amit a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Program Bizottsága a szakmai programkövetelmények bírálatakor megvizsgál. A már nyilvántartott szakmai programkövetelmények esetében a felnőttképzési törvény felhatalmazása alapján a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara végzi el „a szakmai programkövetelmények az Európai Képesítési Keretrendszerhez kapcsolódó Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintjének meghatározását és besorolását” (2013. évi LXXVII. törvény 18§ (7) bekezdés)¹.

Mivel az MKKR tanulási eredmény alapú, az egyéb szakmai végzettségek (és más, felnőttképzésben megszerezhető képesítések) csak abban az esetben feleltethetők meg az MKKR egyes szintjeinek, ha azok is tanulási eredmény alapúak. Ezért tekinthető innovatív lépésnek a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara részéről, hogy a szakmai programkövetelmények bevezetésekor az egyéb szakmai képzések követelményeinek tanulási eredmény alapú kidolgozása mellett döntött.

¹ Az idézett joghely szerint a besorolás szempontjait a miniszter rendeletben határozza meg. A szakmai programkövetelmények nyilvántartásába vételének követelményeiről szóló 59/2013. (XII. 13.) NGM rendelet egyelőre nem tartalmaz utalást az MKKR szerinti szint meghatározására és besorolására vonatkozóan.

Az Európai Képesítési Keretrendszer

2008 tavaszán jelent meg a Tanács és az Európai Parlament ajánlása az európai képesítési keretrendszerről (továbbiakban: EKKR). Az EKKR úgynevezett meta-keretrendszer, amelynek révén lehetővé válik a nemzeti keretrendszerek valamint az egyes tagországok különböző szintű és eltérő rendszerben szerveződő képzési-képesítési struktúrájának összehasonlíthatósága, egymásnak történő megfeleltetése. Az EKKR olyan referenciakeret, illetve szempontrendszer, amely a tanulási eredményeket ismeri el, függetlenül attól, hogy azt mely országban, formális, nem-formális vagy informális tanulás eredményeként szerezték meg. Az EKKR az oktatási és képzési rendszer teljes vertikumában a formális és nem formális tanulás keretei között megszerezhető képesítéseket – függetlenül azok konkrét tartalmától – tanulási eredmény alapú kimenetek alapján összesen nyolc hierarchikus ún. referencia szintbe sorolja. Ez a megközelítés teszi lehetővé a nemzeti oktatási-képzési rendszerek keretei között keletkezett képesítéseknek az EKKR-hez történő viszonyítását. E viszonyítás révén pedig a nemzeti képesítési rendszerekben született képesítések egymással is összehasonlíthatóvá válnak. Ezáltal nem csak a földrajzi akadályok válnak leküzdhetővé, hanem az egész életen át tartó tanulás eszméje is újabb megvilágításba kerül. Ahhoz azonban, hogy ez lehetséges legyen, úgynevezett nemzeti képesítési keretrendszerekre van szükség. Ezek a nemzeti keretrendszerek biztosítják az EKKR-nek való megfeleltetést. Magyarország – az Európai Tanács és Parlament ajánlása nyomán – már 2008 júniusában határozatot hozott az EKKR-hez történő csatlakozásról és ennek érdekében nemzeti képesítési keretrendszer létrehozásáról (2069/2008. kormányhatározat). 2011-re kidolgozták az Magyar Képesítési Keretrendszer (továbbiakban: MKKR) 8 szintjét és a szintleíró jellemzőket, amelyeket az 1229/2012. (VII. 6.) kormányhatározat melléklete tartalmaz.

A Magyar Képesítési Keretrendszer

Az Európai Képesítési Keretrendszerhez kapcsolódó Magyar Képesítési Keretrendszer Magyarország saját képesítési keretrendszere, amelyben a hazai képesítések szerepelnek az alapfokú és a közneveléstől a felsőoktatáson át a felnőttkori tanuláig, beleértve a doktori képzést és a felsőoktatási szakképzést is. Az MKKR, követve az EKKR struktúráját nyolc szintet tartalmaz. A szintek mindegyikéhez tanulási eredmények formájában megfogalmazott követelmények tartoznak. A nyolc szintet egy-egy jellemzőcsoport: a tudás, a képességek, az attitűdök és az autonómia-felelősség határozzák meg. A jellemzőket úgy fogalmazták meg,

hogy egyértelmű különbséget tegyenek a szintek között és világos fejlődést mutassanak a korábbi szintekhez képest. A magyar képesítések leírása tehát 4 deskriptor (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) segítségével történik. A szintek leírása hierarchikus, egyre magasabb szinten a kompetencia egyre magasabb szerveződési szintje jelenik meg. Minden szint az előző szintre épül, és magában foglalja annak kompetenciáit is.

1. ábra: A Magyar Képesítési Keretrendszer struktúrája

Mind a 8 szintet egy-egy jellemző-csoport határoz meg, amely az adott szintű képesítésekre vonatkozó tanulási eredményeket jelzi a magyar képesítési rendszerben		Tudás	Képességek	Attitűdök	Autonómia és felelősség
		Az MKKR a tudás elméleti és/vagy tárgyi szempontból írja le.	Az MKKR a készségeket kognitív (logikai, intuitív és kreatív gondolkodás használata) és gyakorlati (kézügyesség valamint módszerek, anyagok, eszközök és műszerek használata) szempontból írja le.	Az MKKR az attitűdöket a tanulás, a munka, a társak és a saját cselekvéshez való viszony szintjei alapján írja le.	Az MKKR a kompetenciát a felelősség és az autonómia szempontjából írja le.
8. szint	8. szintre vonatkozó tanulási eredmények				
.....				
3. szint	3. szintre vonatkozó tanulási eredmények				
2. szint	2. szintre vonatkozó tanulási eredmények				
1. szint	1. szintre vonatkozó tanulási eredmények				

Az MKKR előnnyel jár a tanuló, a képző intézmény és a munkahely számára is, mivel átlátható, rugalmas, könnyen érthető rendszerbe sorolja a hazai szakképesítéseket, függetlenül attól, hogy az a köznevelésben, a szakképzésben, a felnőttképzésben vagy a felsőoktatásban szerezhető meg. Az MKKR nem ír le egyedi képesítéseket vagy egyéni kompetenciákat, így az egyes szintek önmagukban nem alkalmasak egy képzés kimeneti követelményeinek megfogalmazására. Ugyanakkor könnyebbé teszi a képesítések összehasonlítását azáltal, hogy a tanulás eredményei szerint rendszerezi azokat. A megszerzett tudás, képesség, attitűd

valamint az autonómia és felelősség áthatóvá tétele megkönnyíti az egyéni és szakmai továbbfejlődést, valamint a munka világában való boldogulást.

Az MKKR fejlesztését célzó munka eredménye alapján a köznevelési kimeneteket 4 szintbe sorolták be. Az általános iskola 6. évfolyam elvégzése az MKKR 1. szintjébe, a 8. évfolyam elvégzése az MKKR 2. szintjébe tartozik. A középiskola 10. évfolyamának elvégzése az MKKR 3. szintjébe, az érettségi vizsga (függetlenül attól, hogy közép- vagy emelt szintű) az MKKR 4. szintjébe került besorolásra. Az egyes szintleíró deskriptorok megfogalmazása állításokból áll, melyek a szint elérésének tanulási kimenetek szemléletű megközelítését tükrözik. Az 1. szint eléréséhez a tanulónak a legegyszerűbb deklaratív és procedurális tudással kell rendelkezni. Csak olyan módon várható el az önálló munkavégzés, ha azt már meglévő sémákból képes előidézni a tanuló, vagyis begyakorolt folyamatok elvégzésére lesz így alkalmas. Az MKKR 4. szintje azt mutatja, hogy a tanulónak a középiskola 12. évfolyamát befejezve és az érettségi vizsgát letéve milyen kimeneti követelményeknek kell megfelelnie. Ezen a szinten összetettebb logikai folyamatok elvégzése, magasabb szintű tudás megléte és a munkavégzés folyamán az önállóság és felelősségvállalás is elvárható.

A felsőoktatási képesítések tekintetében a kétéves felsőoktatási szakképzés az MKKR 5. szintjét jelenti, az alapképzés az MKKR 6. szintjébe tartozik. Az alapképzés kimeneti szintleírása által képet kapunk arról, hogy az alapképzés elvégzése után mi várható el egy hallgatótól. Ezen a szinten jóval komolyabb követelményeknek szükséges megfelelni, mint a korábbi szinteken. A hallgatónak szükséges ismerni a saját szakterületének tárgykörét, legfontosabb összefüggéseit. Képesnek kell lennie többek között rutin szakmai problémák felismerésére, azok megoldására. A képesítési rendszer az attitűdök és az autonómia és felelősségvállalás területén is magasabb elvárást támaszt, mint az alsóbb szinteken. Az MKKR 7. szintén elhelyezkedő mesterképzésben végzett hallgatóknak képesnek kell lenniük speciális szakmai problémák azonosítására és az ezekhez szükséges részletes elvi és gyakorlati háttér feltárására. Elvárás továbbá magyar és idegen nyelvű szakmai forrásanyagok felhasználása, értelmezése. Az MKKR 8. szint a doktori fokozat megszerzésével érhető el. A legmagasabb képesítési szint lévén itt elvárható egy adott téma megállapodott és vitatott összefüggéseinek kutatási szintű ismerete, a képzésben résztvevőnek rendelkeznie kell az önálló kutatáshoz szükséges kutatás-módszertani ismeretekkel. Ezen a szinten a szakmai készségek és az önállóság, valamint a szakmával kapcsolatos attitűdök legmagasabb, legkiterjedtebb

kompetenciájával kell rendelkezni (a témáról bővebben a 4.1.3 projekt honlapján lehet olvasni: <http://413.hu/index.php/hu/home>)

1. táblázat: A képzési kimenetek MKKR szint besorolása

Képzési kimenetek	MKKR szintek
Általános iskola 6. osztály	1
Általános iskola 8. osztály	2
Középiskola 10. osztály	3
Érettségi	4
Felsőoktatási szakképzés	5
Felsőoktatási alapképzés	6
Felsőoktatási mesterképzés	7
Doktori képzés	8

A felsőoktatás és a szakképzés esetében jogszabály tartalmazza az adott szakképzettség illetve szakképesítés MKKR szintjét. A felsőoktatásban megszerezhető szakképzettségek MKKR szintjeit a felsőoktatásban megszerezhető képesítések jegyzékéről és új képesítések jegyzékbe történő felvételéről szóló 139/2015. (VI. 9.) kormányrendelet tartalmazza. A felsőoktatásban megszerezhető szakképzettségeket az 5-ös szinttől a 8-as szintig sorolták be (1. táblázat).

A köznevelési kimenetek MKKR szintjei (1-től 4-es szint) csak az MKKR EKKR-nek való megfeleltetéséről szóló úgynevezett Referencing Reportban² jelent meg (1. táblázat), jogszabályi háttér és alkalmazási kötelezettség egyelőre nem társul hozzá.

Az államilag elismert szakképesítések MKKR szintjeit a 25/2016. (II. 25.) kormányrendelettel kiadott, 2016. március 4-től hatályos Országos Képzési Jegyzék tartalmazza. Az OKJ-s szakképesítéseket a 2-es szinttől a 6-os szintig sorolták be.

² Educational Authority National Coordination Point (2015): Referencing and Self-certification Report of the Hungarian Qualifications Framework to the EQF and to the QF-EHEA. Budapest, Educational Authority National Coordination Point

2. táblázat: Az OKJ-s szakképesítések MKKR szint besorolása³

OKJ szintkód	MKKR szint
21	2
31	2, 3
32, 33	3
34, 35	4
51	4
52, 53	4, 5
54, 55	5
62	6

A Magyar Képesítési Keretrendszer közel tíz éves fejlesztési folyamatának jelentős mérföldköve volt 2015. február 3. Ekkor fogadták el Brüsszelben a hazai keretrendszer Európai Képesítési Keretrendszernek való megfeleltetési jelentését. A magyar keretrendszerbe elsőként a formális végzettségeket sorolták be az alapfokú oktatástól kezdve a köznevelésen és a szakképzésen át a felsőoktatási képesítésekig. A tervek szerint 2016-tól már minden bizonyítvány és oklevél tartalmazhatja az adott képesítés MKKR/EKKR szintjét. A következő lépés az iskolarendszeren kívüli felnőttképzésben megszerezhető szakmai végzettségek MKKR szintbe történő besorolása.

A felnőttképzésben megszerezhető szakmai végzettségek MKKR besorolása

A besorolás fogalma, célja

A besorolás a szakmai programkövetelmények (amelyek az egyéb szakmai képzések követelményeinek kimenet oldaláról megfogalmazó képzési dokumentum) kimeneti

³ Forrás: 25/2016. (II. 25.) kormányrendelet az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet, valamint a 2016/2017. tanévre vonatkozó szakmaszerkezeti döntésről és a 2016/2017. tanévben induló képzések tanulmányi ösztöndíjra jogosító szakképesítéseiről szóló 297/2015. (X. 13.) Korm. rendelet módosításáról

jellemzőinek (tanulási eredményeinek) az MKKR szintek szintleíró jellemzőinek (szintjének) történő megfeleltetése.

A besorolás célja, a szakmai végzettség tanulási eredményei és az MKKR szintjei (szintjeit leíró tanulási eredményei) közötti kapcsolat vizsgálata a szakmai végzettség tanulási eredmény leírása és az azok MKKR szint szerinti megfeleltetése érdekében.

A besorolás során azt vizsgáljuk, hogy a szakmai végzettség tanulási eredményei milyen kapcsolatban állnak az MKKR szintleíró tanulási eredményeivel, azaz a szakmai végzettség tanulási eredményei megfeleltethetők-e – és milyen mértékben – az MKKR szintjeinek.

Mivel a szakmai végzettség követelmény leírása tanulási eredmény alapú, az összevetésnek akadálya nincs, a besorolás alapfeltétele adott.

A besorolás folyamatának alapelvei

- a besorolás a szakmai végzettségre vonatkozik, a teljes szakmai végzettségre vonatkozóan kell megállapítani az MKKR szintet, ugyanakkor a besorolás folyamata során a szakmai programkövetelmény valamennyi modulját külön meg kell vizsgálni és szintezni kell
- a szakmai végzettség tanulási eredményeit deskriptoronként kell összevetni az MKKR szintleíró jellemzőkkel
- az összevetés alapja a szakmai végzettség kimeneti jellemzői (tanulási eredmények) és az MKKR szintleíró jellemzők közötti tartalmi, komplexitásbeli egyezések (a különböző gondolkodási műveletek, pl. ismeret, megértés, alkalmazás azonosságának) megkeresése és bemutatása, amely igazolja a szakmai végzettség megfelelését egy adott MKKR szintnek
- az egyéb szakmai képzés megkezdéséhez bemeneti feltételként meghatározott iskolai végzettség MKKR szintjét figyelembe kell venni a besoroláskor; a szakmai végzettség bemeneti szintje az lesz, ami a bemeneti feltételként meghatározott iskolai végzettség kimeneti szintje
- a szakmai végzettség kimeneti szintje nem lehet a bemeneti szintnél (azaz a képzés megkezdéséhez szükséges iskolai végzettség MKKR szintjénél) alacsonyabb; ez azt jelenti, hogy a szakmai végzettség MKKR szintjének legalább a bemeneti feltételként meghatározott iskolai végzettség MKKR szintjével meg kell egyeznie vagy attól egy szinttel magasabbnak kell lennie (pl. ha az adott szakmai végzettség megszerzése érettségi végzettséghez kötött, akkor a bemeneti szint 4-es, így az adott szakmai végzettség kimeneti MKKR szintje vagy 4-es szintű vagy 5-ös szintű lehet)

- a besorolás alapjául a szakmai végzettség kimeneti követelményeit, azaz tanulási eredményeit kell tekinteni, ugyanakkor az adott szakmai végzettség MKKR szintjének meghatározásakor érdemes figyelembe venni a munkaterület leírását illetve az adott foglalkozás FEOR szerinti leírását (mivel minden szakmai végzettség egy adott FEOR foglalkozásra készít fel)
- a besorolás folyamatát és eredményeit a besorolást végző szakértőnek rögzítenie kell a besorolási adatlapon (1. számú melléklet)

A besorolás folyamata, lépései

1. Rögzítjük az 1. számú mellékletben található besorolási adatlapon a szakmai végzettség alábbi adatait:

- szakmai programkövetelmény megnevezése és azonosító száma
- szakmai végzettség megnevezése
- fejlesztési cél szerinti besorolása (új munkatevékenység vagy magasabb szintű)
- minimális és maximális óraszám
- elmélet és gyakorlat aránya
- modulok száma és megnevezése

Szükséges dokumentum: szakmai programkövetelmény, besorolási sablon dokumentum

2. Megállapítjuk a szakmai végzettség bemeneti feltételeként meghatározott iskolai végzettség MKKR szintjét és rögzítjük a besorolási adatlapon

Szükséges dokumentum: szakmai programkövetelmény, iskolai végzettségek és szakmai képesítések MKKR szint besorolásait tartalmazó dokumentum, besorolási adatlapon dokumentum.

Az iskolai végzettségek tekintetében az MKKR szintek a következők:

- Iskolai végzettséghez nem kötött (iskolai előképzettséghez nem kötött, az általános iskola nyolc évfolyamánál kevesebb) = MKKR 1 szint
- Alapfokú iskolai végzettség (nyolcadik évfolyam elvégzésével tanúsított alapfokú iskolai végzettség) = MKKR 2 szint
- Befejezett 10. évfolyam = MKKR 3 szint

- Szakiskolai középfokú végzettség (speciális szakiskolában vagy szakmunkásképző iskolában megszerzett szakképesítés) = MKKR 3 szint
- Szakközépiskola vagy gimnázium befejező tizenkettedik évfolyamának sikeres elvégzését tanúsító középfokú végzettség = MKKR 3 szint
- Érettségi (szakközépiskolai szakmai érettségi végzettség, gimnáziumi érettségi végzettség, technikumi végzettség) = MKKR 4 szint
- Amennyiben a bemenet feltétele felsőoktatási intézményben megszerzett felsőfokú végzettségi szintet bizonyító oklevél az MKKR szintek a 139/2015. (VI. 9.) kormányrendelet alapján az alábbiak szerint alakulnak: alapképzés (BA, BsC, korábbi főiskolai képzés) MKKR 6-os szint, mesterképzés (MA, MsC, korábbi egyetemi képzés) MKKR 7-es szint. Amennyiben a bemeneti feltételek leírásából nem derül ki egyértelműen, hogy a képzés megkezdéséhez alap- vagy mester szintű oklevél szükséges, akkor a bemeneti szint 6-os lesz.

Szakmai előképzettségek tekintetében az MKKR szintek a következők

- amennyiben a bemeneti feltételek között szakmai előképzettség is szerepel, érdemes megvizsgálni a szakmai előképzettség MKKR szintjét is, ugyanakkor az adott szakmai végzettség kimeneti szintje lehet alacsonyabb, mint a bemenetként meghatározott szakmai előképzettség MKKR szintje. Amennyiben a bemeneti feltétel OKJ-s szakképesítés, akkor a 25/2016. (II. 25.) kormányrendelettel⁴ kiadott, 2016. március 4-től hatályos OKJ-ban megtalálható MKKR szintet kell figyelembe venni. Figyelemmel kell lenni arra, hogy az MKIK által nyilvántartásba vett szakmai programkövetelmények döntő többsége az új OKJ hatályba lépése előtt került nyilvántartásba vételre, így előfordulhat, hogy bemeneti feltételként olyan OKJ-s szakképesítést határozott meg a javaslattevő, amely már nem vagy más néven szerepel a hatályos OKJ-ban. Ha egy olyan OKJ-s szakképesítés a bemeneti feltétel, amely már nem található meg az új OKJ-ban, akkor segítségünkre szolgál az új OKJ-ban szereplő szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendeletek, amelyek minden esetben tartalmazzák a hatályos és a korábbi OKJ-s szakképesítések megfeleltetését. Például a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe

⁴ 25/2016. (II. 25.) kormányrendelet az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet, valamint a 2016/2017. tanévre vonatkozó szakmaszerkezeti döntésről és a 2016/2017. tanévben induló képzések tanulmányi ösztöndíjra jogosító szakképesítéseiről szóló 297/2015. (X. 13.) Korm. rendelet módosításáról

tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet módosításáról szóló 29/2016. (VIII. 26.) NGM rendelet 3. számú melléklete tartalmazza a különböző időpontokban hatályos OKJ-s szakképesítések egymásnak történő megfeleltetését. Például a SzPk-00132-15-09 0 07 3 azonosító számú, Gyártásközi betonelem és vasalás vizsgáló megnevezésű szakmai és programkövetelmény előírja a 34 582 08 azonosító számú, Kőműves és hidegburkoló OKJ-s szakképesítést bemeneti feltételként. Ezt a szakképesítést már nem találjuk meg a hatályos OKJ-ban, mert ez ma már két külön szakképesítés: Burkoló illetve Kőműves. Az SZVK-t kiadó rendelet mellékletében azonban megtaláljuk, hogy mindkettő megfeleltethető a korábbi Kőműves és hidegburkoló szakképesítésnek, így meg tudjuk állapítani a szakmai előképzettség MKKR szintjét, ami 4-es. Vagy pl. a SzPk-00075-15-08 0 03 3 azonosító számú, Polimer újrahasznosító szakmai programkövetelmény esetében szakmai előképzettségként az 54 524 02 azonosító számú, Vegyipari technikus megnevezésű OKJ-s szakképesítés került előírásra. Ilyen szakképesítést azonban már nem találunk az új OKJ-ban. De az SZVK rendelet mellékletében megtaláljuk, hogy ennek a szakképesítésnek a hatályos OKJ-ban az 54 524 03 azonosító számú, Vegyész technikus megnevezésű szakképesítés feleltethető meg, így meg tudjuk határozni az MKKR szintet is, ami 5-ös.

- amennyiben a bemeneti feltétel felnőttképzésben megszerezhető szakmai végzettség, úgy az MKIK honlapján megtalálható szakmai programkövetelmény MKKR szint besorolását kell figyelembe venni. Erre példa a Hidraulikusrendszer-karbantartó megnevezésű, SzPk-00050-15-05 0 08 3 azonosító számú szakmai programkövetelmény, amelyben a képzés megkezdéséhez szükséges szakmai előképzettségnél az alábbi szerepel: „az Fktv. szerinti egyéb szakmai képzéssel szerzett szakmai végzettség, éspedig SzPk-00035-14-05 0 08 3 Hidraulikusgép-üzemeltető”. Ebben az esetben előbb meg kell határozni a Hidraulikusgép-üzemeltető szakmai végzett MKKR szintjét, amellyel vagy azonos, vagy eggyel magasabb lesz a Hidraulikusrendszer-karbantartó szakmai végzettség MKKR szintje.
- amennyiben felsőoktatási szakképzésben szerzett szakképesítés a bemeneti feltétel, az MKKR szintje a 139/2015. (VI. 9.) kormányrendelet alapján MKKR 5-ös szint.

3. A szakmai végzettség tanulási eredményeinek és az MKKR szintek leíró jellemzőinek deskriptorok szerinti összevetése, vizsgálata
4. Annak megállapítása következik, hogy a vizsgált szakmai végzettség – különböző jellemzői alapján – melyik MKKR szintnek felel meg. A vizsgálat a besorolás alá vont szakmai végzettségek kimeneti jellemzői (azaz tanulási eredményei) és az MKKR szintleíró jellemzői közötti tartalmi, komplexitásbeli egyezések (a különböző gondolkodási műveletek, pl. ismeret, megértés, alkalmazás azonosságának) megkeresése és bemutatása alapján igazolja a szakmai végzettség megfelelését egy adott MKKR szintnek.

Szükséges dokumentumok:

- szakmai programkövetelmény
- MKKR szintleíró jellemezőit tartalmazó táblázat (MKKR grid)
- segéd táblázat, amelyben a jellemző állításokat rendeljük össze deskriptoronként

5. A besorolás, a megállapított MKKR szint lektorálása

A szakmai végzettségek besorolását, szintmegállapítását egy szakértő végzi. A szakmai végzettség MKKR besorolását egy másik szakértő lektorálja. A lektor feladata, hogy áttekintse a besorolási szakértő által elkészített deskriptor összevetéseket és a besorolási űrlapot és megállapítsa, hogy szakmailag egyetért-e a besorolási szakértő megállapításaival, azokat szakmailag megalapozottnak tartja-e, illetve egyetért-e az adott szakmai végzettségre vonatkozóan megállapított MKKR szinttel. A lektor a véleményét a lektorálási űrlapon rögzíti (3. sz. melléklet).

A szakmai végzettség tanulási eredmények és az MKKR szintleíró jellemzők deskriptorok szerinti összevetésének, vizsgálatának folyamata

A szakmai végzettség követelmény leírásait tanulási eredményenként és deskriptoronként kell összevetni az MKKR szintleíró jellemzőivel. Minden egyes deskriptort külön-külön kell elemezni.

Segédtablázat a deskriptorok összevetéséhez

Szakmai programkövetelmény modul deskriptorai	MKKR megfelelő deskriptorai	Tanulási eredmény MKKR szintje	Megjegyzés

A segédtablázat egyik oszlopába a szakmai programkövetelmény modul tanulási eredményeit másoljuk be deskriptoronként a másik oszlopba pedig azokat az MKKR szintleírásokat, amelyeknek meg tudjuk feleltetni az adott modul tanulási eredményeit. Az MKKR szintleíró jellemző beazonosítása után írjuk mellé azt a szintet is, amelyben megtaláltuk a tartalmi azonosságot. A segédtablázatba tehát egymás mellé kiírandók az egyezőnek vagy hasonlóknak talált kifejezések, egyezések a szakmai programkövetelmény modul pl. tudás oszlopából az MKKR táblázat tudáoszlopából. Ebben a folyamatban tehát egy szakmai programkövetelmény modul minden egyes tanulási eredményének deskriptor szerinti összehasonlítása történik meg az MKKR táblázat azonos deskriptorba tartozó szintleíró jellemzőivel.

Azokat a szövegazonosságokat, illetve szövegvariánsokat kell megkeresni és a segédsablonba átírni, amelyek jelentésükben és a tudás szerveződésének szintbeli komplexitásában azonosságra utalnak. Nem szemantikai, nyelvtani összevetésről van szó, nem szövegazonosság kereséséről. A tartalom azonosságát kell keresni. Tartalmi, komplexitásbeli egyezések (a különböző gondolkodási műveletek, pl. ismeret, megértés, alkalmazás azonosságának) megállapításáról van szó.

Az azonosságok megtalálása nagy odafigyelést és alapos meggondolást igényel, mivel az MKKR szintek leírása általános jellegű, minden Magyarországon megszerezhető végzettségre/képzettségre alkalmazható leírást tartalmaz, és nem tartalmaz szakmai vagy szakterületi specifikus leírásokat. A szakmai programkövetelmény tanulási eredményei viszont nem tartalmazznak általános leírásokat, hanem kifejezetten egy konkrét szakmai végzettség specifikus jellemzőit tartalmazzák. Ezért semmiképpen ne törekedjünk arra, hogy teljes mondatok, szókapcsolatok, kifejezések azonosságát keressük. Inkább igék, igei kapcsolatok, kifejezések, absztrakciós szint, autonómia szint stb. azonosságát vagy jelentésbeli hasonlóságát kell keresni. Az általános megfogalmazásokba bele kell helyezni (bele kell látni) a szakmai megfeleltethetőséget. Azt kell vizsgálni, hogy a szakmai végzettség tanulási eredményei melyik MKKR szint leírásnak feleltethetőek meg a leginkább. Amelyik MKKR szinten található

állításoknak (kifejezéseknek) leginkább megfeleltethetők a vizsgált szakmai képzés kimeneti leírásában található állításoknak, azt az MKKR szintet kell a szakképesítés adott deskriptor-elem szintjeként meghatározni. Amennyiben az adott szakmai végzettség tanulási eredményei megfeleltethetők valamelyik MKKR szintleírásnak, úgy végezzük el az „összepárosítást” minden egyes deskriptor esetében. A segéd táblázat megjegyzés rovatába azt írjuk, hogy: „azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés”:

Amennyiben a szakmai végzettség tanulási eredményeiben nem találunk olyan tételmondatot, amely megfeleltethető lenne az MKKR szintleírások valamelyikének, úgy azt kell megvizsgálni, hogy az adott tanulási eredmény a tudás kiterjedtségében, mélységében melyik MKKR szinteknél biztosan magasabb és melyeknél biztosan alacsonyabb. Ezzel a módszerrel egy szint kell, hogy megmaradjon, amelyre besoroljuk az adott tanulási eredményt. Ebben az esetben nem az MKKR szintleíró jellemzőt írjuk a táblázatba, hanem azt a tényt rögzítjük a segéd táblázat megjegyzés oszlopába, hogy a megfeleltetést „szintkizárásos” alapon végeztük el.

Amikor az MKKR szintek között vizsgálódunk, figyelembe kell venni a szakmai programkövetelményben meghatározott bemeneti iskolai végzettségi szintet. Minden szint magában foglalja az alatta levő szintek tartalmát (tudását, képességeit stb.), tehát egy képesítés nem lehet alacsonyabb szintű, mint a bemenet szintje. Így a szakmai végzettség MKKR szintje nem lehet alacsonyabb, mint a képzés megkezdéséhez szükséges iskolai végzettség MKKR szintje. A besorolás során végzett vizsgálat eredményeképpen a szakmai végzettség MKKR szintje vagy azonos a szakmai végzettség megszerzéséhez vezető egyéb szakmai képzés megkezdésének feltételeként megállapított iskolai végzettség bemeneti szintjével vagy attól eggyel magasabb. Ha a szakmai végzettség tanulási eredményei nem eredményeznek szintemelő kompetenciátöbbletet vagy magasabb szintű munkavégzési alkalmasságot, akkor a szakmai végzettség MKKR szintje megegyezhet a képzés megkezdéséhez szükséges iskolai végzettség MKKR szintjével. Ebben a tekintetben „árulkodó” lehet az óraszám is. Egy 30 vagy 60 órás képzés feltételezhetően nem eredményez szintemelő kompetenciátöbbletet. Egy több száz órás képzés azonban már olyan mélységű és komplexitású kompetenciákat fejleszthet, amelyek – a bemeneti szinttől – eggyel magasabb szintre helyezhetik a szakmai végzettséget.

Minden deskriptor esetében elvégezzük a fentebb leírt vizsgálatot, összevetést, szintmegállapítást. Amennyiben a szakmai végzettség összes deskriptor elemét megvizsgáltuk és összevetettük az MKKR szintleírásokkal és az összevetés eredményeképpen megállapítottuk

valamennyi deskriptor elem MKKR szintjét, deskriptoronként számtani átlagot képezünk két tizedes jegyre kerekítve. Majd a deskriptorok átlagait átlagoljuk és modulonként is megállapítjuk az átlagot és megvizsgáljuk, hogy az egyes deskriptorok vagy modulok között van-e jelentős szinteltérés. Arra kell tehát választ adni, hogy mindegyik (vagy legtöbb) deskriptor és valamennyi modul esetében egyértelműen beazonosítható-e az MKKR szint és az egyes deskriptorok között nincs jelentős eltérés, azaz egybevágnak, azaz egy szint körül mozognak. Egy modulon belül egy-egy tanulási eredménynek lehet alacsonyabb és magasabb szintje is, de egy szint kell, hogy a jellemző, domináns legyen. Ha az eltérések nem markánsak, akkor bizonyosan van olyan szint, amelynek megfeleltethető az adott modul, illetve amelynek a leginkább megfeleltethető az adott szakmai végzettség.

A tapasztalatok alapján az egyes deskriptorokhoz tartozó tanulási eredmények nem egyforma mértékben kifejtettek. A legpontosabban meghatározott tanulási eredmények általában a képesség és az autonómia-felelősség elemek. Elképzelhető, hogy a tudáselemek vagy az attitűd elemek mélysége és kiterjedtsége nem kellő mértékben kifejtett, de a képesség elemek jól és egyértelműen leírják az adott tevékenységre vonatkozó követelményt. Ilyen esetekben javasolt a képesség és az autonómia-felelősség elemek hangsúlyosabb figyelembe vétele.

Ha a tudás, képesség vagy autonómia-felelősség szintje nem állapítható meg (mert a tanulási eredmények többsége olyan mértékben kifejtetlen, hogy nem teszik lehetővé azok összevetését az MKKR szintleírásokkal), akkor a besorolás nem végezhető el.

Ha egy modulon belül a tanulási eredmények között kategóriatévesztés van, attól a szintmegállapítás és a besorolás elvégezhető.

Nem jelent problémát, ha a szakmai programkövetelmény egyik modulját pl. MKKR 2-es szintre tudjuk elhelyezni, a másik modulját pedig az MKKR 4-es szintre. Elképzelhető, hogy a javaslattevő képzésfejlesztési szempontból tudatosan rendezte az alacsonyabb és a magasabb szintű tanulási eredményeket külön modulba. A modulok szintjének átlagolásával megállapítható a szakmai végzettség MKKR szintje.

Amennyiben több deskriptor kategória esetében sem állapítható meg a szint, mert nincs tartalomgyezés az MKKR szint leírásokkal, vagy a tanulási eredmény olyan mértékben kifejtetlen, hogy nem állapítható meg a szint, a besorolást végző szakértőnek ezt le kell írnia és rövid indoklást kell tennie.

Ha a deskriptor és modul átlagok egyértelműen meghatározzák a szakmai végzettség MKKR szintjét, akkor véglegesítjük azt. Pl.

- 1,5 alatt MKKR 1-es szint
- 1,6 és 2,4 között MKKR 2-es szint
- 2,6 és 3,4 között MKKR 3-as szint
- 3,6 és 4,4 között = MKKR 4-es szint
- 4,6 és 5,4 között = MKKR 5-ös szint
- 5,6 és 6,4 között = MKKR 6-os szint
- 6,6 és 7,4 között = MKKR 7-es szint

Amennyiben a végső átlagszámításnál az eredmény éppen öt tizedre jön ki (pl, 2,5; 3,5; 4,5; 5,5, 6,5) akkor érdemes még egyszer átnézni a szint megfeleltetéseket főleg a képesség és az autonómia-felelősség deskriptorok tekintetében. Mivel a szakmai végzettségek esetében gyakorlatorientált szakmai képzésről van szó (ahol az elméleti és gyakorlati órák aránya jellemzően 70-30%), érdemes a képesség és/vagy a felelősség-autonómia szint alapján kialakítani az egyéb szakmai képzés MKKR szintjét. Ebben az esetben azonban végezzünk szintkizárásos elemzést is, nézzük meg az eggyel alacsonyabb és eggyel magasabb MKKR szintleírásokat is annak érdekében, hogy bizonyossággal meg tudjuk állapítani az adott szakmai végzettség MKKR szintjét. A szintek közötti különbségben meghatározó lehet a munkavégzés autonómiájának és a felelősségvállalás szintje.

A szintek megállapításához a tanulási eredmények szövegszerű vizsgálata mellett, vegyük figyelembe munkaterület leírásában foglaltakat és annak a foglalkozásnak a FEOR szerinti leírását, amelynek a betöltésére a szakmai végzettség jogosít. A FEOR leírások segíthetik a munkát és a legjobb szint meghatározását.

Amennyiben egyértelműen meg tudtuk határozni a szakmai végzettség MKKR szintjét, és az azonos vagy eggyel magasabb, mint a bemeneti szint akkor lezárhatjuk a munkát.

Amennyiben egyértelműen meg tudtuk határozni a szakmai végzettség MKKR szintjét és az egyértelműen alacsonyabb, mint a bemeneti szint, akkor ezt szöveges indoklással jelezzük a besorolási adatlapon. Ebben az esetben beavatkozásra van szükség, ami azt jelenti, hogy felül kell vizsgálni az adott szakmai programkövetelmény tanulási eredményeit. Ezt a felülvizsgálatot és a tanulási eredmények módosítását az MKIK felhívására a javaslatot benyújtónak kell elvégeznie.

Ha vannak azonosítható szöveg- vagy/és tartalomegyezések, de többségében nem egy, hanem több MKKR szinten és emiatt nem megállapítható, hogy melyik MKKR szintnek felel meg a szakmai végzettség, akkor ezt kell írásban rögzíteni, megadva az érintett MKKR szintek számát. Ebben az esetben szintén beavatkozásra van szükség, ami azt jelenti, hogy felül kell vizsgálni az adott szakmai programkövetelmény tanulási eredményeit. Ezt a felülvizsgálatot és a tanulási eredmények módosítását az MKIK felhívására a javaslatot benyújtónak kell elvégeznie.

Amennyiben az összevetés eredményeképpen semmiképpen nem azonosíthatóak tartalmi egyezések a szakmai végzettség tanulási eredményei és az MKKR szintleírások között és szintkizárásos módszerrel sem tudjuk megállapítani az adott szakmai végzettség MKKR szintjét, akkor ezt részletes szöveges indoklással rögzítsük a besorolási dokumentumba.

A szintbesorolás mellé a besorolási sablonba mindig kell egy rövid szöveges indoklást írni, amely tömören összefoglalja a szintmegállapítást alátámasztó leglényegesebb vizsgálati eredményeket és kiemeli a legfontosabb, a szintmegállapítást alátámasztó adatokat, bizonyítékokat. A szöveges indoklás rövid, konkrét és lényegre törő legyen. A szöveges indoklások pl. a következők lehetnek:

1. a szakmai végzettség tanulási eredményei egyértelműen megfeleltethetők egy MKKR szintnek, az egyes szintek között jelentős eltérés nincs, dominánsan a (pl.) 3-as szinten vannak. A szakmai végzettség MKKR szintje azonos a bemeneti feltételként meghatározott iskolai végzettség MKKR szintjével. A szakmai képzés során elsajátított tanulási eredmények nem eredményeznek kompetencia szint emelkedést. (vagy: A szakmai végzettség MKKR szintje egy szinttel magasabb, mint a bemeneti feltételként meghatározott iskolai végzettség MKKR szintje. A szakmai képzés során elsajátított tanulási eredmények egyértelműen kompetenciaszint növekedést eredményeznek.) A tanulási eredmények MKKR szint leírásokkal való összevetés eredményeképpen a szakmai végzettség MKKR szintje egyértelműen megállapítható.
2. A szakmai végzettség tanulási eredményei egyértelműen megfeleltethetők egy MKKR szintnek, az egyes szintek között jelentős eltérés nincs, dominánsan (pl.) a 3-as szinten vannak. A szakmai végzettség MKKR szintje egyértelműen alacsonyabb, mint a bemeneti feltételként meghatározott iskolai végzettség szintje. A szakmai végzettség

tanulási eredmény alapú követelmény leírásainak illetve a bemeneti feltételek koherenciájának felülvizsgálata szükséges (vagy a tanulási eredmények módosítása vagy a bemeneti feltételek módosítása szükséges).

3. A szakmai végzettség tanulási eredményei egyértelműen megfeleltethetők egy MKKR szintnek, az egyes szintek között jelentős eltérés nincs, dominánsan (pl.) a 6-os szinten vannak. A szakmai végzettség MKKR szintje több mint egy szinttel magasabb, mint a bemeneti feltételként meghatározott iskolai végzettség szintje. A szakmai végzettség tanulási eredmény alapú követelmény leírásainak illetve a bemeneti feltételek koherenciájának felülvizsgálata szükséges.
4. A deskriptorok és modulok szintjeinek átlagolásával megállapítható a szakmai végzettség MKKR szintje, de az egy modulon belüli tanulási eredmények szintjei között vagy a modulok szintjei között jelentős eltérések vannak, a szintek (pl.) 2-es és 5-ös szint között ingadoznak. A szakmai végzettség tanulási eredmény alapú követelmény leírásainak felülvizsgálata szükséges.
5. A szakmai végzettség tanulási eredményei nem feleltethetők meg egyértelműen egy MKKR szintnek. A tanulási eredmények túlságosan általánosak (nem szakmaspecifikusak) és kidolgozatlanok, emiatt nem állapítható meg az adott tudás mélysége, kiterjedtsége, a munkavégzés tényleges tartalma és autonómia szintje, a felelősségvállalás mértéke. A szakmai végzettség tanulási eredmény alapú követelmény leírásainak felülvizsgálata szükséges.
6. Az összevetés eredményeképpen a deskriptorok és a modulok szintátlaga 3,4 ugyanakkor a szakmai végzettséget a 4-es szintre sorolom be az alábbi indokok alapján: pl. a tudás és az attitűd elemek kifejtettségi szintje alacsony, de a képesség és autonómia-felelősség elemek egyértelműen a 4-es szintre sorolják a szakmai végzettséget; pl. a besorolásnál a tanulási eredményeken kívül figyelembe vettem a munkaterület leírását és a FEOR besorolást, amely indokolja a 4-es szintet.

Példa az MKKR szintbe történő besorolás lépéseire, az összevetés, vizsgálódás folyamatára

Az előzőekben leírt lépéseket, folyamatokat az alábbiakban konkrét példákon keresztül szemléltetjük.

Első példánk a Full-stack webfejlesztő szakmai végzettségre vonatkozik.

Először rögzítjük a full-stack webfejlesztő szakmai végzettség adatait a besorolási sablonba. Ezután megvizsgáljuk a szakmai képzés bemeneti feltételeit és megállapítjuk a szakmai végzettség bemeneti szintjét. A full-stack webfejlesztő szakmai végzettség esetében az iskolai végzettség: érettségi (szakközépiskolai szakmai érettségi végzettség), ami MKKR 4-es szint. Szakmai előképzettségként az 55-ös szintkódú 55 213 02 azonosító számú, Internetes alkalmazásfejlesztő megnevezésű OKJ-s szakképesítés van előírva, amely az MKKR 5-ös szintjébe kerültek besorolásra.

Ennek megfelelően a Full-stack webfejlesztő szakmai végzettség bemeneti szintje: 4-es. A full-stack webfejlesztő szakmai végzettség MKKR szintje tehát vagy 4-es, vagy 5-ös szintű lesz. A képzés óraszama minimum 80 óra, maximum 100 óra, feltételezhető, hogy a szakmai végzettség nem eredményez szintemelkedést. Ezért a kimeneti szint megállapításakor érdemes kiindulni az MKKR 4. szintjének szintleíró jellemzőiből. Ugyanakkor feltétlenül vizsgálni szükséges az MKKR többi szintjének leírását is, a legvalószínűbb az, hogy az eggyel alacsonyabb és eggyel magasabb MKKR szintek leírásaival is találhatunk tartalmi azonosságokat.

A vizsgálatot deskriptoronként külön-külön végezzük el és minden egyes tanulási eredményleírást megfeleltetünk egy-egy MKKR szintleírásnak. Fontos, hogy a vizsgálat során ne szemantikai alapú, nyelvtani szerkezetbeli vagy szavak szintjén történő azonosságot keressünk, hanem minden esetben tartalmi, komplexitásbeli azonosságot.

Először a tudáselemek vizsgálatát végezzük el. A táblázatba bemásoljuk a szakmai végzettség tanulási eredményeiből a tudás elemeket. Ezeket a tudás elemeket összevetjük az MKKR tudás kategóriájának szintleíró jellemzőivel és megállapítjuk az azonosságokat. Amennyiben egyértelműen beazonosítható egy MKKR tudás jellemző, azt beírjuk a táblázat 2. oszlopába, a 3. oszlopba pedig melléírjuk az MKKR szintet. A megjegyzés rovatba rögzítjük az „azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés” tényét.

Full-stack webfejlesztő, tudás deskriptor vizsgálata

Szakmai végzettség tanulási eredményei tudás deskriptor	Megfeleltethető MKKR szintleíró jellemző	Tanulási eredmény MKKR szintje	Megjegyzés
Ismeri a hatékony alkalmazások készítéséhez szükséges technológiákat, vezérlőket, trendeket.	Rendelkezik egy adott szakterülethez kapcsolódó általános és szakspecifikus elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	5	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
Ismeri a már kész komponenseket, melyek segítségével fel tudja építeni a saját alkalmazását. Ismeri a külső komponensek paramétereit, és azok értékeit.	Rendelkezik egy adott szakterülethez kapcsolódó általános és szakspecifikus elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	5	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
Ismeri a hatékony multimédiás alkalmazások készítéséhez szükséges technológiákat, vezérlőket, trendeket; a videó- és hanganyag formátumokat, ezek kialakulásának hátterét és alkalmazási környezettől függő előnyeiket és hátrányaikat.	Rendelkezik egy adott szakterülethez kapcsolódó általános és szakspecifikus elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	5	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
Ismeri a teljesítményt döntően befolyásoló optimalizálási módszereket. Magas szinten ismeri a komplex SEO tevékenységet.	Az elméleti és gyakorlati tudása rendszerbe szerveződik.	5	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
Ismeri a felhő szolgáltatáshoz kapcsolódó fogalmakat, a szolgáltatások jellemzőit.	Ismeri a szakterület szakmai szókincsét (anyanyelven és legalább egy idegen nyelven).	5	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
Ismeri az új tervezési módszertanokat (OMT, Scrum, stb.) és előnyeiket klasszikus szoftverfejlesztési módszerekhez képest (pl. vízésés, RUP, folyamat iteráció).	Rendelkezik az adott szakma hosszú távú és magas szintű műveléséhez szükséges gyakorlati módszerekkel és eszközökkel kapcsolatos biztos ismeretekkel.	5	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
Ismeri a legújabb tesztelési technikákat (integrációs -, viselkedés alapú -, egység tesztek), és a legfejlettebb Webservice szolgáltatásokat, kommunikációs nyelvét.	Rendelkezik az adott szakma hosszú távú és magas szintű műveléséhez szükséges gyakorlati módszerekkel és eszközökkel kapcsolatos biztos ismeretekkel.	5	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
Tudáselemek száma összesen: 7 db		MKKR szintek összege: 35	A tudás deskriptor szint átlaga: 5

Miután elvégeztük a szakmai végzettség tanulási eredményeinek összevetését az MKKR szintleírásokkal, összeadjuk az egyes tudáselemek MKKR szintszámait (35) és elosztjuk a tudáselemek számával (7) és így megkapjuk, hogy a tudás deskriptor MKKR szint átlaga 5.

Ezután következik a képesség deskriptor vizsgálata. Ugyanazt a szöveg- és tartalomelemző összevető vizsgálatot hajtjuk végre, mint a tudás deskriptor esetében, de ezúttal a szakmai programkövetelmény és az MKKR képesség-deskriptor kategóriájában szereplő kifejezésekre, állításokra fókuszálva. A rögzítendő megállapítások ugyanazok, mint a tudás-deskriptor esetében.

Full-stack webfejlesztő, képesség deskriptor vizsgálata

Szakmai végzettség tanulási eredményei képesség deskriptor	Megfeleltethető MKKR szintleíró jellemző	Tanulási eredmény MKKR szintje	Megjegyzés
Képes full-stack, akár kiszolgáló (back-end) és kliens (front-end) kódot fejleszteni, valamint az egyes komponenseket konfigurálni. Képes modern verziókövető rendszerben dolgozni.	Az adott szakma feladatait a szükséges módszerek és eszközök kiválasztásával, egyedi és komplex alkalmazásával tervezi és oldja meg.	5	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Képes olyan alkalmazásokat készíteni (nagy teherbírású / látogatottságú webalkalmazások), amely más, már meglévő alkalmazásokat / komponenseket használ. Képes újra felhasználható komponenseket létrehozni.	Az adott szakma feladatait a szükséges módszerek és eszközök kiválasztásával, egyedi és komplex alkalmazásával tervezi és oldja meg.	5	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Képes olyan multimédiás alkalmazásokat használni (pl. ffmpeg), amelyekkel optimalizált tartalmakat lehet létrehozni, figyelembe véve a rendszerintegráció követelményeit.	Az adott szakma feladatait a szükséges módszerek és eszközök kiválasztásával, egyedi és komplex alkalmazásával tervezi és oldja meg.	5	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Képes kiválasztani a megfelelő fejlesztési metodikát, reverse engineering eszközt és képes azt használni az általa fejlesztett alkalmazásból.	Az adott szakma feladatait a szükséges módszerek és eszközök kiválasztásával, egyedi és komplex alkalmazásával tervezi és oldja meg.	5	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Képes felhő és hibrid felhő alkalmazások lehetőségeit alkalmazni: a terheléselosztást, node-ok életciklusait, konfigurálhatóságát, biztonsági mentéseit, a tárolók és CDN-ek	Az adott szakma feladatait a szükséges módszerek és eszközök kiválasztásával, egyedi és komplex alkalmazásával tervezi és oldja meg.	5	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés

alkalmazását és a költségüket befolyásoló tényezőket.			
Képes a tervezés során ismert és széles körben használt módszertanokat kiválasztani, kombinálni és alkalmazni az adott feladatnak megfelelő módszertant.	Az adott szakma feladatait a szükséges módszerek és eszközök kiválasztásával, egyedi és komplex alkalmazásával tervezi és oldja meg.	5	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Képes a tesztelési tervnek megfelelően forráskód és modell alapján tesztek írni és futtatni, valamint a komponensek együttműködését viselkedésük alapján tesztelni.	Rutin szakmai problémákat azonosít, az azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttérrel feltárja, megfogalmazza és megoldja (standard műveletek gyakorlati alkalmazásával).	6	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Képességelemek száma összesen: 7 db		MKKR szintek összege: 36	A képesség deskriptor szint átlaga: 5,14

Miután elvégeztük a szakmai végzettség tanulási eredményeinek összevetését az MKKR szintleírásokkal, összeadjuk az egyes képességelemek MKKR szintszámait (36) és elosztjuk a képességelemek számával (7) és így megkapjuk, hogy a képesség deskriptor MKKR szint átlaga 5,14.

Ezután következik az attitűd deskriptor vizsgálata. Ugyanazt a szöveg- és tartalomelemző összevető vizsgálatot hajtjuk végre, mint az előző két deskriptor esetében, de ezúttal a szakmai programkövetelmény és az MKKR attitűd kategóriájában szereplő kifejezésekre, állításokra fókuszálva. A rögzítendő megállapítások ugyanazok, mint a korábbi deskriptorok esetében.

Full-stack webfejlesztő, attitűd deskriptor vizsgálata

Szakmai végzettség tanulási eredményei attitűd deskriptor	Megfeleltethető MKKR szintleíró jellemző	Tanulási eredmény MKKR szintje	Megjegyzés
Elhivatott a webfejlesztés iránt, törekszik a lehető leghatékonyabb, optimalizált szoftver előállítására.	Elkötelezett a minőségi tanulás, vagy munkavégzés iránt.	4	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Nyitott az új, innovatív programtervezési és fejlesztési megoldásokra.	Nyitott az adott szakterület új eredményei, innovációi iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására.	5	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés

Optimalizált multimédia tartalmak készítésére törekszik. Igénye van az önfejlesztésre, lépést tart a legújabb szabályokkal és trendekkel.	Nyitott az adott szakterület új eredményei, innovációi iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására.	5	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Törekszik az alkalmazás fejlesztése során a leggyorsabb és legbiztonságosabb technológia használatára.	Elkötelezett a minőségi tanulás, vagy munkavégzés iránt.	4	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Törekszik a felhőoptimalt informatikai rendszer létrehozására.	Elkötelezett a minőségi tanulás, vagy munkavégzés iránt.	4	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Törekszik a módszertan szerint eljárni, precízen a meghatározott eljárás szerint csapatban és önállóan is megfelelő munkát végezni.	Elkötelezett a minőségi tanulás, vagy munkavégzés iránt.	4	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Törekszik a meghatározott tesztelési módszertan betartására, precíz végrehajtására.	Elkötelezett a minőségi tanulás, vagy munkavégzés iránt.	4	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Attitűdelemek száma összesen: 7 db		MKKR szintek összege: 30	Az attitűd deskriptor szint átlaga: 4,28

Miután elvégeztük a szakmai végzettség tanulási eredményeinek összevetését az MKKR szintleírásokkal, összeadjuk az egyes attitűdelemek MKKR szintszámait (30) és elosztjuk az attitűdelemek számával (7) és így megkapjuk, hogy az attitűd deskriptor MKKR szint átlaga 4,28.

Ezután következik az autonómia-felelősség deskriptor vizsgálata. Ugyanazt a szöveg- és tartalomelemző összevető vizsgálatot hajtjuk végre, mint az előző három deskriptor esetében, de ezúttal a szakmai programkövetelmény és az MKKR autonómia-felelősség kategóriájában szereplő kifejezésekre, állításokra fókuszálva. A rögzítendő megállapítások ugyanazok, mint a korábbi deskriptorok esetében.

Full-stack webfejlesztő, felelősség-autonómia deskriptor vizsgálata

Szakmai végzettség tanulási eredményei felelősség-autonómia deskriptor	Megfeleltethető MKKR szintleíró jellemző	Tanulási eredmény MKKR szintje	Megjegyzés
Alkalmazás fejlesztés során önállóan kiválasztja a megfelelő formátumot / használati módot.	Önállóan végzi munkáját, folyamatos önellenőrzés mellett.	5	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Önállóan választ ki és használ fel már kész, már meglévő komponenseket alkalmazása(i) készítésénél.	Önállóan végzi munkáját, folyamatos önellenőrzés mellett.	5	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés

Önállóan képezi magát a legújabb szabályok és trendek területén.	Munkavégzésében, problémamegoldásában és tanulásában egyaránt önállóan jár el, kisebb csoportot, közösséget irányít.	4	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
A fejlesztői (tervezési, kódolási, tesztelési) feladatvégzés során szorosan együttműködik a fejlesztői csapat tagjaival.		4	Inkább attitűd elem: Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa írt kódokért, az általa készített tartalmakért, szoftverekért. Önállóan kiválasztja a megfelelő cloud technológiát és felelősséget vállal annak működéséért.	Felelősséget vállal saját tevékenységéért, a rábízott kisebb csoport, közösség munkájáért.	4	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Feladatvégzés során betartja az alkalmazott módszertan szabályait.	Felelősséget vállal saját tevékenységéért, a rábízott kisebb csoport, közösség munkájáért.	4	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Önállóan végez tervezői, kódolási, tesztelési feladatokat, önálló szakmai nézetei és tudása alapján.	Önállóan végzi munkáját, folyamatos önellenőrzés mellett.	5	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Felelősség-autonómia száma összesen: 7 db		MKKR szintek összege: 31	A felelősség-autonómia szint átlaga: 4,42

Miután elvégeztük a szakmai végzettség tanulási eredményeinek összevetését az MKKR szintleírásokkal, összeadjuk az egyes autonómia-felelősség elemek MKKR szintszámait (31) és elosztjuk az autonómia-felelősség elemek számával (7) és így megkapjuk, hogy az autonómia-felelősség deskriptor MKKR szint átlaga 4,42.

Miután a full-stack webfejlesztő szakmai képzés csak egy modulból áll, összeadjuk az egyes deskriptorok szintátlagait: $5 + 5,14 + 4,28 + 4,42$. Ez összesen 18,84 amit elosztunk a deskriptorok számával (4) és így megkapjuk, hogy az MKKR szint átlag: 4,71. Ez alapján megállapítjuk a full-stack webfejlesztő MKKR szintjét, ami 5. A szakmai képzés a bemeneti feltételként meghatározott iskolai végzettséghez képeset egy szintet emel, a bemeneti feltételként meghatározott szakmai előképzettséggel azonos szinten van. A szükséges adatokat rögzítjük a besorolási dokumentumba és lezárjuk a folyamatot.

Következő példánk a Polimer újrahasznosító szakmai végzettségre vonatkozik.

Először rögzítjük a polimer újrahasznosító szakmai végzettség adatait a besorolási sablonba.

Ezután megvizsgáljuk a szakmai képzés bemeneti feltételeit és megállapítjuk a szakmai végzettség bemeneti szintjét. A polimer újrahasznosító szakmai végzettség esetében az iskolai végzettség: érettségi (szakközépiskolai szakmai érettségi végzettség), ami MKKR 4-es szint. Szakmai előképzettségként 54-es szintkódú OKJ-s szakképesítések vannak előírva (OKJ 54 521 06 Műanyagfeldolgozó technikus vagy OKJ 54 524 02 Vegyipari technikus), amelyek az MKKR 5-ös szintjébe kerültek besorolásra.

Ennek megfelelően a Polimer újrahasznosító szakmai végzettség bemeneti szintje: 4-es. A polimer újrahasznosító szakmai végzettség MKKR szintje tehát vagy 4-es, vagy 5-ös szintű lesz. Mivel a képzés óraszám minimum 40 óra, maximum 60 óra, feltételezhető, hogy a szakmai végzettség nem eredményez szintemelkedést. Ezért a kimeneti szint megállapításakor érdemes kiindulni az MKKR 4. szintjének szintleíró jellemzőiből. Ugyanakkor feltétlenül vizsgálni szükséges az MKKR többi szintjének leírását is, a legvalószínűbb az, hogy az eggyel alacsonyabb és eggyel magasabb MKKR szintek leírásaival is találhatunk tartalmi azonosságokat.

A vizsgálatot deskriptoronként külön-külön végezzük el és minden egyes tanulási eredményleírást megfeleltetünk egy-egy MKKR szintleírásnak. Fontos, hogy a vizsgálat során ne szemantikai alapú, nyelvtani szerkezetbeli vagy szavak szintjén történő azonosságot keressünk, hanem minden esetben tartalmi, komplexitásbeli azonosságot.

Először a tudáselemek vizsgálatát végezzük el. A táblázatba bemásoljuk a szakmai végzettség tanulási eredményeiből a tudás elemeket. Ezeket a tudás elemeket összevetjük az MKKR tudás kategóriájának szintleíró jellemzőivel és megállapítjuk az azonosságokat. Amennyiben egyértelműen beazonosítható egy MKKR tudás jellemző, azt beírjuk a táblázat 2. oszlopába, a 3. oszlopba pedig melléírjuk az MKKR szintet. A megjegyzés rovatba rögzítjük az „azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés” tényét.

Polimer újrahasznosító, tudás deskriptor vizsgálata

Szakmai végzettség tanulási eredményei tudás deskriptor	Megfeleltethető MKKR szintleíró jellemző	Tanulási eredmény MKKR szintje	Megjegyzés
Rendelkezik a polimerek autóiipari fröccsöntése során keletkező selejt vagy csatornamaradék anyagok	Ismeri az adott tanulmányi, műveltség- vagy szakterülethez tartozó alapvető tényeket, fogalmakat, folyamatokat.	3	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés

újrahasznosítására vonatkozó visszajáratási ismeretekkel. Ismeri az autóipar által kiadott anyagszabványokat.			
Ismeri az újrahasznosítás eljárástechnikai gépeit és azok üzemvitelét. Ismeri az újrahasznosításhoz szükséges anyagokat, segédanyagokat, eszközöket.	Ismeri a feladatmegoldáshoz/munkavégzéshez szükséges eszközöket, módszereket és eljárásokat.	3	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Tudja a polimer újrahasznosítás munkafolyamat technológiai lépéseit Ismeri az eljárások, technológiák és anyagok tulajdonságait és alkalmazási lehetőségeit.	Rendelkezik egy adott szakterülethez kapcsolódó általános és szakspecifikus elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	5	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Ismeri a polimerek és adalékaik keverésének (blendkészítés) módszereit, és az ebből esetleg származó egészségkárosodás jellemzőit.	Ismeri és érti az adott, egyéni érdeklődésnek megfelelő műveltség-/szakterület tudáselemeinek összefüggéseit, struktúráját.	4	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Ismeri a polimer hulladék tárolás, polimer hulladék előkészítés, veszélyes polimer hulladék kezelés, polimer szelekció, adalékanyagok kezelése, polimer hulladék átvétel szabályait.	Rendelkezik egy adott szakterülethez kapcsolódó általános és szakspecifikus elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	5	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Ismeri a technológiai maradékanyagok hasznosítására, polimer hulladékkezelés alapanyag minőségének fenntartására vonatkozó szabályokat és előírásokat.	Ismeri és érti az adott, egyéni érdeklődésnek megfelelő műveltség-/szakterület tudáselemeinek összefüggéseit, struktúráját.	4	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Tudáselemek száma összesen: 6 db		MKKR szintek összege: 24	A tudás deskriptor szint átlaga: 4

Miután elvégeztük a szakmai végzettség tanulási eredményeinek összevetését az MKKR szintleírásokkal, összeadjuk az egyes tudáselemek MKKR szintszámait (24) és elosztjuk a tudáselemek számával (6) és így megkapjuk, hogy a tudás deskriptor MKKR szint átlaga 4.

Ezután következik a képesség deskriptor vizsgálata. Ugyanazt a szöveg- és tartalomelemző összevető vizsgálatot hajtjuk végre, mint a tudás deskriptor esetében, de ezúttal a szakmai programkövetelmény és az MKKR képesség-deszkriptor kategóriájában szereplő kifejezésekre, állításokra fókuszálva. A rögzítendő megállapítások ugyanazok, mint a tudás-deszkriptor esetében.

Polimer újrahasznosító, képesség deskriptor vizsgálata

Szakmai végzettség tanulási eredményei képesség deskriptor	Megfeleltethető MKKR szintleíró jellemző	Tanulási eredmény MKKR szintje	Megjegyzés
Képes polimer újrahasznosító (pl. újrahasznosító extrúder és regranuláló) gépet beindítani, beállítani és termelékenyen üzemeltetni.	Az ismert eszközök, anyagok, eljárások, szabályok közül kiválasztja és használja a megfelelő(ke)t.	3	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Felismeri az újrahasznosításból származó késztermék rendellenességét. A rendelkezésére álló információk alapján képes adagösszeállítást és újrahasznosítási munkafeladatot szervezni.	Felismeri a szak-/tanulmányi területen megjelenő problémahelyzeteket, adekvát megoldási javaslatokat fogalmaz meg.	4	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Képes megtervezni és végrehajtani a mérnök által megtervezett és előírt megfelelő újrahasznosítási technológiákat polimer alap és segédanyagokon.	Megtervezi és kivitelezi saját tanulási, problémamegoldó stratégiáját, elvégzi a megfelelő korrekciókat.	4	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Értően ismeri és alkalmazza a balesetmegelőzési rendszabályokat. Érti és alkalmazza a polimerikus anyagok biztonságtechnikai adatlapját és munkájához értelmezi és használja a technikai adatlapokat is.	Rendszerben gondolkodik, és az ismert rendszeren belül képes az absztrakcióra.	4	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Kezelni tudja a másodlagos polimer termékek minőségére szolgáló minősítő berendezéseket (Szárító, MFI, mérleg, piknométer, színvizsgáló, éghetőségi vizsgálóállomás).	Az ismert eszközök, anyagok, eljárások, szabályok közül kiválasztja és használja a megfelelő(ke)t.	3	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Képes fenntartani az újrahasznosítás során használt berendezések termelte másodanyagok minőségét.	Rendszerben gondolkodik, és az ismert rendszeren belül képes az absztrakcióra.	4	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Képességelemek száma összesen: 6 db		MKKR szintszámok összege: 22	A képesség deskriptor szint átlaga: 3,66

Miután elvégeztük a szakmai végzettség tanulási eredményeinek összevetését az MKKR szintleírásokkal, összeadjuk az egyes képességelemek MKKR szintszámait (22) és elosztjuk a képességelemek számával (6) és így megkapjuk, hogy a képesség deskriptor MKKR szint átlaga 3,66.

Ezután következik az attitűd deskriptor vizsgálata. Ugyanazt a szöveg- és tartalomelemző összevető vizsgálatot hajtjuk végre, mint az előző két deskriptor esetében, de ezúttal a szakmai programkövetelmény és az MKKR attitűd kategóriájában szereplő kifejezésekre, állításokra fókuszálva. A rögzítendő megállapítások ugyanazok, mint a korábbi deskriptorok esetében.

Polimer újrahasznosító, attitűd deskriptor vizsgálata

Szakmai végzettség tanulási eredményei attitűd deskriptor	Megfeleltethető MKKR szintleíró jellemző	Tanulási eredmény MKKR szintje	Megjegyzés
Nem ítéli szemétnak a használt műanyagot, hanem lehetőséget lát az újrahasznosításában.	Értékel lehetőségeket, mérlegel kockázatokat, alternatívákat és következményeket, kompromisszumos megoldásokat dolgoz ki.	4	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Környezettudatosan viselkedik, a polimer anyagot nem szétdobálja, hanem gyűjti azokat.	Elkötelezett a minőségi tanulás, vagy munkavégzés iránt.	4	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Ügyel az egészséges környezet felállítására és megtartására.	Elkötelezett a minőségi tanulás, vagy munkavégzés iránt.	4	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Megérti és elfogadja a technológiai maradékanyagok hasznosítására, a polimer hulladékkezelés alapanyag minőségének fenntartására vonatkozó szabályok és előírások szükségességét.	Elkötelezett a minőségi tanulás, vagy munkavégzés iránt.	4	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Attitűdelemek száma összesen: 4 db		MKKR szintszámok összege: 16	Az attitűd deskriptor szint átlaga: 4

Miután elvégeztük a szakmai végzettség tanulási eredményeinek összevetését az MKKR szintleírásokkal, összeadjuk az egyes attitűdelemek MKKR szintszámait (16) és elosztjuk az attitűdelemek számával (4) és így megkapjuk, hogy az attitűd deskriptor MKKR szint átlaga 4.

Ezután következik az autonómia-felelősség deskriptor vizsgálata. Ugyanazt a szöveg- és tartalomelemző összevető vizsgálatot hajtjuk végre, mint az előző három deskriptor esetében, de ezúttal a szakmai programkövetelmény és az MKKR autonómia-felelősség kategóriájában szereplő kifejezésekre, állításokra fókuszálva. A rögzítendő megállapítások ugyanazok, mint a korábbi deskriptorok esetében.

Polimer újrahasznosító, autonómia-felelősség deskriptor vizsgálata

Szakmai végzettség tanulási eredményei autonómia-felelősség deskriptor	Megfeleltethető MKKR szintleíró jellemző	Tanulási eredmény MKKR szintje	Megjegyzés
Önállóan felismeri a gépek rendellenes működését és felügyelet mellett képes azok működőképességét folyamatosan biztosítani.	Összetett, de ismert feladathelyzetekben is önállóan, felelősségtudattal tevékenykedik.	3	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Vegyész, vegyészmérnök vagy anyagmérnök által összeállított polimer újrahasznosítási receptúrát elkészíti akár ipari mennyiségben is.	Összetett, de ismert feladathelyzetekben is önállóan, felelősségtudattal tevékenykedik.	3	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Felelősen kezeli az újrahasznosító rendszereket vagy egyedi berendezéseket. A polimerek újrahasznosítására vonatkozó tanácsokat ad munkairányítói felügyelet mellett.	Felelősséget vállal saját tevékenységéért, a rábízott kisebb csoport, közösség munkájáért.	4	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
A Tűzvédelmi és balesetmegelőző rendszabályokat szigorúan betartja és betartatja.	Felelősséget vállal saját tevékenységéért, a rábízott kisebb csoport, közösség munkájáért.	4	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Önálló méréseire hagyatkozva biztosan alkot véleményt az adott másodtermék felhasználhatóságáról.	Munkavégzésében, problémamegoldásában és tanulásában egyaránt önállóan jár el, kisebb csoportot, közösséget irányít.	4	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Az alkalmazott technológiára és (másod)alapanyag kezelésre vonatkozó előírásokat, szabályokat betartja és betartatja.	Felelősséget vállal saját tevékenységéért, a rábízott kisebb csoport, közösség munkájáért.	4	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Autonómia-felelősség elemek száma összesen: 6 db		MKKR szintszámok összege: 22	Az autonómia-felelősség deskriptor szint átlaga: 3,66

Miután elvégeztük a szakmai végzettség tanulási eredményeinek összevetését az MKKR szintleírásokkal, összeadjuk az egyes autonómia-felelősség elemek MKKR szintszámait (22) és elosztjuk az autonómia-felelősség elemek számával (6) és így megkapjuk, hogy az autonómia-felelősség deskriptor MKKR szint átlaga 3,66.

Miután a polimer újrahasznosító szakmai képzés csak egy modulból áll, összeadjuk az egyes deskriptorok szintátlagait: $4 + 3,66 + 4 + 3,66$. Ez összesen 15,32 amit elosztunk a deskriptorok számával (4) és így megkapjuk, hogy az MKKR szint átlag: 3,83. Ez alapján megállapítjuk a polimer újrahasznosító MKKR szintjét, ami 4-es. A besorolás egyértelműen MKKR 4-es szintre

helyezi a szakmai végzettséget. A szakmai képzés a bemeneti feltételeként meghatározott iskolai végzettséggel (érettségi) azonos szintű, a szakmai előképzettségként meghatározott OKJ-s szakképesítések MKKR szintjénél (MKKR 5. szint) egyel alacsonyabb szintű (MKKR 4. szint). A szükséges adatokat rögzítjük a besorolási dokumentumban.

Harmadik példánk a 2 modulból álló Cipőalkaköri munkás szakmai végzettségre vonatkozik.

A Cipőalkaköri munkás szakmai képzés óraszama minimum 210 óra, maximum 220 óra. A képzés megkezdése nem kötött befejezett általános iskolai végzettséghez, ennek megfelelően a szakmai végzettség bemeneti MKKR szintje 1-es. A vizsgálat és a besorolás lépései ugyanazok, mint az előzőekben bemutatott két szakmai végzettség esetében, így itt már csak a „végeredményt” mutatjuk be.

Cipőalkaköri munkás, 1. modul (A cipőalsó-rész-készítés munka és környezetvédelme, anyagismeret) tudás deskriptor

Szakmai végzettség tanulási eredményei tudás deskriptor	Megfeleltethető MKKR szintleíró jellemző	Tanulási eredmény MKKR szintje	Megjegyzés
ismeri a cipőalsó-rész készítése során használt veszélyes anyagok tulajdonságait, ezek felhasználására vonatkozó előírásokat, védőfelszereléseket	Ismeri adott témakör (műveltségterület, szakterület) alapvető tényeit, fogalmait, egyszerűbb összefüggéseit.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
ismeri a tűzvédelmi, munkavédelmi, balesetvédelmi, környezetvédelmi előírásokat	Ismeri adott témakör (műveltségterület, szakterület) alapvető tényeit, fogalmait, egyszerűbb összefüggéseit.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
ismeri a cipőalsó-rész-készítés gépeinek, berendezéseinek, eszközeinek biztonságtechnikai előírásait	Rendelkezik kisszámú lépést igénylő szakma gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
alkalmazói szinten ismeri a cipőalsó-rész-készítés során használt szerszámokat, eszközöket	Rendelkezik kisszámú lépést igénylő szakma gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
ismeri a cipőalsó-rész-készítés során használt oldószereket, ragasztóanyagokat, azok tulajdonságait, a ragasztási szilárdságot befolyásoló tényezőket	Rendelkezik kisszámú lépést igénylő szakma gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés

ismeri a cipőalsórész készítésben használt bőrök, műbőrök, textilanyagok, faanyagok, papíryananyagok, fémanyagok fajtáit, azok tulajdonságait, rendeltetését	Rendelkezik kisszámú lépést igénylő szakma gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
ismeri a cipőalsórész készítésben használt bélésanyagokat, kellékeket azok tulajdonságait, rendeltetését	Rendelkezik kisszámú lépést igénylő szakma gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
ismeri a cipőalsórész-készítés során alkalmazott gumifajták csoportosítását, tulajdonságait	Rendelkezik kisszámú lépést igénylő szakma gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
ismeri a talpak, sarkak anyagait, formáit	Ismeri a gyakorlati tevékenységhez szükséges jellemző anyagokat és eszközöket.	1	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Tudás elemek száma összesen: 9 db		MKKR szintszámok összege: 17	A tudás deskriptor szint átlaga: 1,88

Cipőalkjöri munkás, 1. modul (A cipőalsórész-készítés munka és környezetvédelme, anyagismeret) képesség deskriptor

Szakmai végzettség tanulási eredményei képesség deskriptor	Megfeleltethető MKKR szintleíró jellemző	Tanulási eredmény MKKR szintje	Megjegyzés
képes a veszélyes anyagok felhasználására vonatkozó előírások betartására, a megfelelő védőfelszerelések használatára	Képes a szükséges tudás alkalmazására, amennyiben az egyszerű, begyakorolt rutinok, műveletek használatát igényli.	1	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
képes a tűzvédelmi, munkavédelmi, valamint a környezetvédelmi előírások betartására	Képes a szükséges tudás alkalmazására, amennyiben az egyszerű, begyakorolt rutinok, műveletek használatát igényli.	1	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
képes a cipőalsórész-gyártás gépeinek, berendezéseinek, eszközeinek biztonságos kezelésére	Alapvető eszközöket és anyagokat használ útmutatással.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
képes használni a cipőalsórész-készítés eszközeit	Alapvető eszközöket és anyagokat használ útmutatással.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
képes az oldószerek szakszerű és biztonságos felhasználására, képes a ragasztóanyagot úgy felhasználni, hogy megfelelő ragasztási szilárdság jöjjön létre	Alapvető eszközöket és anyagokat használ útmutatással.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés

képes a cipőalsórész készítésben használt különböző anyagok szakszerű felhasználására	Alapvető eszközöket és anyagokat használ útmutatással.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
képes csoportosítani a bélésanyagokat, rendeltetésszerűen felhasználni a cipőalsórész kellékanyagait	Különböző témákkal összefüggésben azonosít, megkülönböztet, összehasonlítás végez megadott szempontok mentén.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
képes csoportosítani és szakszerűen felhasználni a gumifajtákat	Különböző témákkal összefüggésben azonosít, megkülönböztet, összehasonlítás végez megadott szempontok mentén.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
képes megkülönböztetni a különböző anyagú, formájú talpakat, sarkakat	Különböző témákkal összefüggésben azonosít, megkülönböztet, összehasonlítás végez megadott szempontok mentén.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
Képesség elemek száma összesen: 9 db		MKKR szintszámok összege: 16	A képesség deskriptor szint átlaga: 1,77

Cipőalkjöri munkás, 1. modul (A cipőalsórész-készítés munka és környezetvédelme, anyagismeret) attitűd deskriptor

Szakmai végzettség tanulási eredményei attitűd deskriptor	Megfeleltethető MKKR szintleíró jellemző	Tanulási eredmény MKKR szintje	Megjegyzés
önmagára nézve kötelezőnek tekinti a veszélyes anyagok felhasználására vonatkozó szabályok betartását, a védőfelszerelések kötelező használatát	Tiszteletben tartja az alapvető erkölcsi és közösségi értékeket, az alapvető állampolgári jogokat és kötelességeket.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
megérti és elfogadja a tűz-, munka-, baleset- és környezetvédelmi szabályok és előírások szükségességét	Törekszik a munkavégzés elemi eljárásaihoz kapcsolódó szabályok betartására.	1	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
belátja a biztonságtechnikai előírások betartásának fontosságát, szabálykövető, tevékenységét pontosan és rendszerezetten végzi	Nyitott a feladatok megértésére, motivált azok sikeres végrehajtásában.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
törekszik az eszközök rendeltetésszerű használatára	Nyitott a feladatok megértésére, motivált azok sikeres végrehajtásában.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
a tőle telhető legnagyobb gondossággal jár el az oldószerek, ragasztóanyagok felhasználása során	Törekszik a munkavégzés elemi eljárásaihoz kapcsolódó szabályok betartására.	1	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés

törekszik a cipőkészítésben használt anyagok gazdaságos felhasználására	Nyitott a tudását növelő tevékenységek végzésére.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
Attitűd elemek száma összesen: 6 db		MKKR szintszámok összege: 10	Az attitűd deskriptor szint átlaga: 1,66

Cipőalköri munkás, 1. modul (A cipőalsórész-készítés munka és környezetvédelme, anyagismeret) autonómia-felelősség deskriptor

Szakmai végzettség tanulási eredményei autonómia-felelősség deskriptor	Megfeleltethető MKKR szintleíró jellemző	Tanulási eredmény MKKR szintje	Megjegyzés
felelősséget vállal a veszélyes anyagok felhasználására vonatkozó előírások betartásáért	Egyszerű feladathelyzetekben önállóan és felelősséggel dolgozik.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
felelősségteljesen és szigorúan betartja a tűzvédelmi, munkavédelmi, környezetvédelmi előírásokat	Felelősségtudattal rendelkezik és reflektál saját tevékenységei eredményére.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
önállóan és felelősséget vállalva betartja a biztonságtechnikai előírásokat	Egyszerű feladathelyzetekben önállóan és felelősséggel dolgozik.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
önállóan és felelősséget vállalva kezeli a cipőalsórész-készítés során használt szerszámokat, eszközöket	Egyszerű feladathelyzetekben önállóan és felelősséggel dolgozik.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
önállóan és felelősségteljesen használja fel a ragasztó és oldószereket	Egyszerű feladathelyzetekben önállóan és felelősséggel dolgozik.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
vezetői felügyelet mellett kiválasztja és felhasználja a cipőalsórész gyártáshoz szükséges anyagokat	Összetettebb feladatokat - szoros irányítás helyett - útmutatással végez.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
Autonómia-felelősség elemek száma összesen: 6 db		MKKR szintszámok összege: 12	Az autonómia-felelősség deskriptor szint átlaga: 2

Az 1. modul deskriptor átlaga: 1,82

Cipőalköri munkás, 2. modul (A cipőalsórész-készítés műveletei, gépei) tudás deskriptor

Szakmai végzettség tanulási eredményei tudás deskriptor	Megfeleltethető MKKR szintleíró jellemző	Tanulási eredmény MKKR szintje	Megjegyzés
ismeri a merevítő elemek, foglalatpélbélések, talpak, sarkak előkészítő műveleteit	Rendelkezik kisszámú lépést igénylő szakma gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés

alkalmazói szinten ismeri az orrmerevítő bevasalásánál, a foglalatpélések, talpak, sarkak elkészítéskor használt gépeket, eszközöket	Rendelkezik kisszámú lépést igénylő szakma gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
ismeri a fárafoglalás előkészítő műveleteit: (foglalatpélés felerősítése, felsőrészek nedvesítése, kéregillesztés, formázás)	Rendelkezik kisszámú lépést igénylő szakma gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
alkalmazói szinten ismeri a foglalatpélés kapcsoló, orr- és hátsórészt formázó, felsőrészt nedvesítő gépek kezelését	Rendelkezik kisszámú lépést igénylő szakma gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
alkalmazói szinten ismeri az előhúzó- és orrfoglaló, sarokfoglaló és oldalfoglaló gépek kezelését, beállításait	Rendelkezik kisszámú lépést igénylő szakma gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
tisztában van a fárafoglalás befejező műveleteinek lépéseivel, ismeri a kontúrpréselés, hőlégvasalás, formarögzítés gépeit	Rendelkezik kisszámú lépést igénylő szakma gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
ismeri a talpragasztási technológiákat, a ragasztóanyag felvitelének módját	Rendelkezik kisszámú lépést igénylő szakma gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
alkalmazói szinten ismeri a csiszoló-, borzoló-, és a présgépek kezelését	Rendelkezik kisszámú lépést igénylő szakma gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
ismeri a rámafelvarró, talpfelvarró (doplizó) gép, keresztülvarró gép kezelési módját	Rendelkezik kisszámú lépést igénylő szakma gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
ismeri a sarokfelerősítési technológiákat, a sarokfelerősítés gépeit (sarokfelszegezõ, sarokfelcsavarozó, kapcsos sarokfelerősítő gép)	Rendelkezik kisszámú lépést igénylő szakma gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
ismeri a talp- és sarokszélmaró, a talp- és sarokszélfestő gépek, kezelési módját	Rendelkezik kisszámú lépést igénylő szakma gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
ismeri a cipőalsórész minőségellenőrzési szempontjait	Rendelkezik kisszámú lépést igénylő szakma gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés

Tudás elemek száma összesen: 12 db		MKKR szintszámok összege: 24	A tudás deskriptor szint átlaga: 2
------------------------------------	--	------------------------------------	---------------------------------------

Cipőalkotási munkás, 2. modul (A cipőalsórész-készítés műveletei, gépei) képesség

Szakmai végzettség tanulási eredményei képesség deskriptor	Megfeleltethető MKKR szintleíró jellemző	Tanulási eredmény MKKR szintje	Megjegyzés
képes az alsórész alkatrészek technológiai előírásoknak megfelelő előkészítésére	Alapvető eszközöket és anyagokat használ útmutatással.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
képes kezelni az orrmerevítő bevasaló, kéreggyártó, foglalótalpbélés gyártó, talpbélés prés, valamint a sarokgyártó gépeket	Esetenként több összetevőből álló feladatokat/művelet sorokat hajt végre.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
képes a foglalótalpbélés felerősítésére, a felsőrészek nedvesítésére, a kéregillesztésre, a formázásra	Esetenként több összetevőből álló feladatokat/művelet sorokat hajt végre.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
képes a foglalótalpbélés kapcsoló, orr- és hátsórészt formázó, felsőrést nedvesítő gépek kezelésére	Esetenként több összetevőből álló feladatokat/művelet sorokat hajt végre.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
képes gépek használatával a felsőrést fára foglalni, a foglalótalpbéléshez rögzíteni	Alapvető eszközöket és anyagokat használ útmutatással.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
képes a fárafoglalás befejező műveleteit elvégezni gépek segítségével	Alapvető eszközöket és anyagokat használ útmutatással.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
képes a ragasztási alaptechnológiákat alkalmazni a talpfelerősítés során	Képes a szükséges tudás alkalmazására, amennyiben az egyszerű, begyakorolt rutinok, műveletek használatát igényli.	1	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
képes a talpat borzolni, csiszolni, illeszteni, présgéppel felragasztani	Esetenként több összetevőből álló feladatokat/művelet sorokat hajt végre.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
képes a cipők talpi részének varrással történő felerősítésére	Képes a szükséges tudás alkalmazására, amennyiben az egyszerű, begyakorolt rutinok, műveletek használatát igényli.	1	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
képes a különböző típusú sarkak rögzítésére	Képes a szükséges tudás alkalmazására, amennyiben az egyszerű, begyakorolt rutinok, műveletek használatát igényli.	1	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
képes a talp- és a sarok szélének megmunkálására, a felesleges rész eltávolítására talp és sarokszélmaró gép használatával	Esetenként több összetevőből álló feladatokat/művelet sorokat hajt végre.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
képes minősítési, javíthatósági szempontok alapján csoportosítani a készterméket	Különböző témákkal összefüggésben azonosít, megkülönböztet, összehasonlítás végez megadott szempontok mentén.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
Képesség elemek száma összesen: 12 db		MKKR szintszámok összege: 21	A képesség deskriptor szint átlaga: 1,75

Cipőalkotási munkás, 2. modul (A cipőalsórész-készítés műveletei, gépei) attitűd

Szakmai végzettség tanulási eredményei attitűd deskriptor	Megfeleltethető MKKR szintleíró jellemző	Tanulási eredmény MKKR szintje	Megjegyzés
törekszik az előkészítő műveletek során a technológiai előírások maradéktalan betartására	Törekszik a munkavégzés elemi eljárásaihoz kapcsolódó szabályok betartására.	1	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
a gépek használata során maximálisan betartja a technológiai utasításban előírt minőségi követelményeket	Magára nézve is érvényesnek tartja az általánosan elfogadott társadalmi normákat a mindennapi és a szakmai érintkezésben egyaránt.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
szabálykövető, tevékenységét pontosan és rendszerezetten végzi	Elkötelezett szakmája, érdeklődésének megfelelő szakterülete iránt.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
munkájában minőségorientált	Kialakul a szakmai kíváncsisága, érdeklődik egy adott szakterület iránt.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
elfogadja a gépek beállításának korlátait	Törekszik a munkavégzés elemi eljárásaihoz kapcsolódó szabályok betartására.	1	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
precízen, pontosan végzi el a rá bízott feladatot	Törekszik a munkavégzés elemi eljárásaihoz kapcsolódó szabályok betartására.	1	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Attitűd elemek száma összesen: 6 db		MKKR szintszámok összege: 9	Az attitűd deskriptor szint átlaga: 1,5

Cipőalkotási munkás, 2. modul (A cipőalsórész-készítés műveletei, gépei) autonómia-felelősség

Szakmai végzettség tanulási eredményei autonómia-felelősség deskriptor	Megfeleltethető MKKR szintleíró jellemző	Tanulási eredmény MKKR szintje	Megjegyzés
vezetői útmutatással, másokkal együttműködve előkészíti az alsórész alkatrészeket	Összetettebb feladatokat - szoros irányítás helyett - útmutatással végez.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
irányítással, segítséggel beállítja a gépeket és önállóan kezeli azokat	Egyszerű feladathelyzetekben önállóan és felelősséggel dolgozik.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
önállóan végzi el a fűrészelés előkészítő műveleteit	Egyszerű feladathelyzetekben önállóan és felelősséggel dolgozik.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
önállóan kezeli a foglalatpérlés kapcsoló, orr- és hátsórészt formázó, felsőrészt nedvesítő gépeket	Egyszerű feladathelyzetekben önállóan és felelősséggel dolgozik.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
önállóan, másokkal együttműködve végzi el a felső és az alsórész	Egyszerű feladathelyzetekben önállóan és felelősséggel dolgozik.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés

összeszerelését			
önállóan végzi el a fára foglалás befejező művelete	Egyszerű feladathelyzetekben önállóan és felelősséggel dolgozik.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
önállóan és felelősséget vállalva munkájáért végzi el a ragasztóanyag felvitelét	Egyszerű feladathelyzetekben önállóan és felelősséggel dolgozik.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
önállóan végzi el a talp borzolását, felragasztását	Egyszerű feladathelyzetekben önállóan és felelősséggel dolgozik.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
önállóan végzi el a cipők talpi részének felerősítését	Egyszerű feladathelyzetekben önállóan és felelősséggel dolgozik.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
önállóan végzi el a sarkak rögzítését	Egyszerű feladathelyzetekben önállóan és felelősséggel dolgozik.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
önállóan végzi el a talp és a sarok szélének megmunkálását	Egyszerű feladathelyzetekben önállóan és felelősséggel dolgozik.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
önállóan ellenőrzi az elkészült alsórészt	Felelősségtudattal rendelkezik és reflektál saját tevékenységei eredményére.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
Autonómia-felelősség elemek száma összesen: 12 db		MKKR szintszámok összege: 24	Az autonómia-felelősség deskriptor szint átlaga: 2

A 2. modul deskriptor átlaga: 1,81

A két modul $(1,82 + 1,81 / 2)$ átlaga: 1,815.

A cipőalkotási munkás MKKR szintje: 2.

A cipőalkotási munkás szakmai végzettség MKKR szintje eggyel magasabb, mint a képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti szint.

Példa a rezgésdiagnosztika szakmai végzettség MKKR szint besorolási folyamatára

A rezgésdiagnosztika szakmai képzés óraszama minimum 48 óra, maximum 72 óra. A képzés megkezdésének feltétele szakközépiskolai szakmai érettségi végzettség, ennek megfelelően a szakmai végzettség bemeneti MKKR szintje 4-es.

Rezgésdiagnosztika 1. modul (Alapfokú rezgésdiagnosztikai ismeretek)

Szakmai végzettség tanulási eredményei tudás deskriptor	Megfeleltethető MKKR szintleíró jellemző	Tanulási eredmény MKKR szintje	Megjegyzés
Ismeri a rezgésdiagnosztikai eljárások elméleti alapjait.	Ismeri adott témakör (műveltségterület, szakterület) alapvető tényeit, fogalmait, egyszerűbb összefüggéseit.	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
Ismeri az érzékelő berendezések beállítási paramétereit, a megfelelő mérőpontok kiválasztását	Ismeri a feladatmegoldáshoz/munkavégzéshez szükséges eszközöket, módszereket és eljárásokat.	3	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés

és a spektrumelemzést.			
Tudás elemek száma összesen: 2 db		MKKR szintszámok összege: 5	A tudás deskriptor szint átlaga: 2,5
Szakmai végzettség tanulási eredményei képesség deskriptor	Megfeleltethető MKKR szintleíró jellemző	Tanulási eredmény MKKR szintje	Megjegyzés
Alkalmazza a rezgésmérő berendezéseket és képes a mérési eredmények kiértékelésére, valamint a gyakori hibák beazonosítására (kiegyensúlyozatlanság, lazulás, tengely beállítási hibák, csapágykopás).	Felismeri a szak-/tanulmányi területen megjelenő problémahelyzeteket, adekvát megoldási javaslatokat fogalmaz meg.	4	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Képes a mérőberendezések szakszerű alkalmazására, a mérési előírások betartására, a várható meghibásodási elemek beazonosítására és a trendek elemzésére.	Tudása nem megszokott kontextusban is alkalmazza, valamint új elemeket is tartalmazó problémákat kreatívan old meg.	4	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Képesség elemek száma összesen: 2 db		MKKR szintszámok összege: 8	A képesség deskriptor szint átlaga: 4
Szakmai végzettség tanulási eredményei attitűd deskriptor	Megfeleltethető MKKR szintleíró jellemző	Tanulási eredmény MKKR szintje	Megjegyzés
Munkáját magas fokú pontosság jellemzi.	Elkötelezett szakmája, érdeklődésének megfelelő szakterülete iránt.	3	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Attitűd elemek száma összesen: 1 db		MKKR szintszámok összege: 3	Az attitűd deskriptor szint átlaga: 3
Szakmai végzettség tanulási eredményei autonómia-felelősség deskriptor	Megfeleltethető MKKR szintleíró jellemző	Tanulási eredmény MKKR szintje	Megjegyzés
Rezgésmérések önálló elvégzése.	Egyszerű feladathelyzetekben önállóan és felelősséggel dolgozik. Nem beazonosítható, hogy egyszerűbb vagy összetettebb feladatokról van szó	2	azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Együttműködik a gépi berendezéseket üzemelő személyzettel és a karbantartást végző kollégáival.	Nem beazonosítható		nem azonosítható szöveg és/vagy tartalomegyezés
Autonómia-felelősség elemek száma összesen: 2 db		MKKR szintszámok összege: 2	Az autonómia-felelősség deskriptor szint átlaga: 2

Az 1. modul deskriptorainak szintátlaga: 2,375

Ettől nagyobb problémát jelent, hogy az egyes deskriptor átlagok 2 és 4 között mozognak, tehát nincs egy jellemző szint, és az egyes deskriptorok között jelentős szinteltérés van.

Rezgésdiagnosztika 2. modul (Haladó rezgésdiagnosztikai ismeretek)

Szakmai végzettség tanulási eredményei tudás deskriptor	Megfeleltethető MKKR szintleíró jellemző	Tanulási eredmény MKKR szintje	Megjegyzés
Rezgésmérési adatokat értékeli.		Képesség 3 Összekapcsol ismereteket, tudássémákat, új sémákat alakít ki ismert kontextusban.	Kategória tévesztés van, mert a tudás kategóriában szerepel, de képesség, ezért a tudás kategóriában nem lehet értékelni csak a képesség kategóriában lehet értékelni.
Ismeri a rezgésdiagnosztika mélyebb ismereteit (csapágy hiba beazonosítási technikák, gyors Fourier transzformáció, mérések és fázis értelmezése, strukturális analízis).	Adott műveltség- és szakterületen belül ismeri a tényeket, fogalmakat, érti a fontosabb folyamatokat és összefüggéseket.	4	azonosítható szöveg és/vagy tartalomjegyzés
Tudás elemek száma összesen: 1 db		MKKR szintszámok összege: 4	A tudás deskriptor szint átlaga: 4
Szakmai végzettség tanulási eredményei képesség deskriptor	Megfeleltethető MKKR szintleíró jellemző	Tanulási eredmény MKKR szintje	Megjegyzés
Képes a várható meghibásodások előre jelzésére.	Felismeri a szak-/tanulmányi területen megjelenő problémahelyzeteket, adekvát megoldási javaslatokat fogalmaz meg.	4	
Képes a mérőberendezések szakszerű alkalmazására, a mérési előírások betartására, a várható meghibásodási elemek beazonosítására és a trendek elemzésére.	Tudása nem megszokott kontextusban is alkalmazza, valamint új elemeket is tartalmazó problémákat kreatívan old meg.	4	szó szerint azonos az 1. modulban szereplő tanulási eredménnyel
Képesség elemek száma összesen: 3 db		MKKR szintszámok összege: 11	A képesség deskriptor szint átlaga: 3,66
Szakmai végzettség tanulási eredményei attitűd deskriptor	Megfeleltethető MKKR szintleíró jellemző	Tanulási eredmény MKKR szintje	Megjegyzés
Elemző	Kritikusan is szemléli és használja a különböző forrásokból származó információkat.	3	nem megfelelő TE megfogalmazás
Munkáját magas fokú pontosság jellemzi.	Elkötelezett szakmája, érdeklődésének megfelelő szakterülete iránt.	3	

Attitűd elemek száma összesen: 2 db		MKKR szintszámok összege: 3	Az attitűd deskriptor szint átlaga: 3
Szakmai végzettség tanulási eredményei autonómia-felelősség deskriptor	Megfeleltethető MKKR szintleíró jellemző	Tanulási eredmény MKKR szintje	Megjegyzés
Rezgésmérési eredmények önálló feldolgozása.	Összetett, de ismert feladathelyzetekben is önállóan, felelősségtudattal tevékenykedik.	3	
Együttműködik a gépi berendezéseket üzemelő személyzettel és a karbantartást végző kollégáival.	Nem beazonosítható		szó szerint azonos az 1. modulban szereplő tanulási eredménnyel
Autonómia-felelősség elemek száma összesen: 1 db		MKKR szintszámok összege: 3	Az autonómia-felelősség deskriptor szint átlaga: 3

A 2. modul deskriptorainak szintátlaga: 3,415

A két modul szintátlaga: $2,375 + 3,415 = 5,79 / 2 = 2,895$

A rezgésdiagnosztika szakmai végzettség MKKR szintje: 3-as lehet.

Ez azt jelenti, hogy a rezgésdiagnosztika szakmai végzettség MKKR szintje tehát egyértelműen alacsonyabb, mint a bemenetként előírt iskolai végzettség MKKR szintje.

Az is problémát jelent, hogy az egyes tanulási eredmények többsége (de nem mindegyik) megfeleltethető egy-egy MKKR szintnek, de összességében a szakmai végzettség tanulási eredményei nem feleltethetőek meg egyértelműen egy MKKR szintnek, az egyes szintek között jelentős eltérés van, a szintek a 2-es és 4-es szint között ingadoznak. Ez az eltérés (és az, hogy bizonyos tanulási eredmények nem beazonosíthatóak) arról tanúskodik, hogy a szakmai végzettség kimeneti leírásai szövegezésükben nem tükrözik elég részletesen és koherensen a szakmai végzettség tartalmi követelményeit.

Bizonyos tanulási eredmények nem feleltethetőek meg egyértelműen egy MKKR szintnek, a tanulási eredmények kidolgozatlansága miatt nem állapítható meg az adott tudás mélysége, kiterjedtsége, a munkavégzés autonómia szintje, a felelősségvállalás mértéke. Vannak olyan tanulási eredmények, amelyek szó szerint megegyeznek mindkét modulban.

A fentiek alapján a végső következtetés, hogy egyértelműen szükséges a szakmai végzettség tanulási eredmény alapú követelmény leírásainak vagy a képzés bemeneti feltételeinek felülvizsgálata.

Amikor a besorolást végző szakértő kitölti és véglegesíti a besorolási adatlapot, mindig szükséges egy rövid, összegző megállapítás megfogalmazása is. Ahol a különböző vizsgálatok eredményei egybevágnak, ott ezt a végső szakértői javaslatot, értékelést könnyen meg lehet tenni. Részletesebb véleményt és értékelést kíván az az eset, amikor a szintmegállapítás nem lehetséges. A besorolást végző szakértő ilyenkor minden esetben térjen ki arra, hogy milyen okok miatt nem lehet az adott szakmai végzettség MKKR szintjét meghatározni.

A besorolás célja ugyanis nem csak egy szintjelző szám megalapozott definiálása, hanem a szakmai programkövetelmények minőségi fejlesztése is. A vizsgálati folyamat során észlelt eltérések, anomáliák, problémás vagy épp hiányzó részletek bemutatásával, rögzítésével a szakértő hozzájárul a szakmai programkövetelmények rendszerének minőségi fejlesztéséhez, a problémás szakmai programkövetelmények minőségi módosításához, esetleges átdolgozásához. A besorolást végző szakértő felelőssége tehát nem csak abban áll, hogy megfelelően alátámasztott szintbesorolási javaslatot adjon, hanem abban is, hogy munkáját, az elemző-értékelő folyamatot is kellő részletességgel dokumentálja.

MELLÉKLET

1. számú melléklet

Besorolási adatlap

Szakmai programkövetelmény megnevezése	
Szakmai programkövetelmény azonosító száma	
Szakmai végzettség megnevezése	
A szakmai végzettség jellege	új, önálló tevékenység, munkaterületi feladat végezhető el egy adott tevékenység, munkaterületi feladat magasabb szinten gyakorolható
Minimum és maximum óraszám	
Elmélet és gyakorlat aránya	
Bemenethez előírt iskolai végzettség	
Bemenethez előírt iskolai végzettség MKKR szintje	
Bemenethez előírt szakmai előképzettség	
Bemenethez előírt szakmai előképzettség MKKR szintje	
Modul száma és megnevezése és a modul deskriptorainak szintátlaga	
Modul száma és megnevezése és a modul deskriptorainak szintátlaga	
Modul száma és megnevezése és a modul deskriptorainak szintátlaga	
Szakmai végzettség javasolt MKKR szintje, amely azonos vagy egy szinttel magasabb, mint a bemeneti feltételként meghatározott iskolai végzettség MKKR szintje	
Szakmai végzettség javasolt MKKR szintje, amely alacsonyabb, mint a bemeneti feltételként meghatározott iskolai végzettség MKKR szintje	
A szakmai végzettség MKKR szintje nem állapítható meg	

Szakértői szöveges indoklás (az indoklás rövid, de konkrét és lényegre törő legyen)	
Besorolást végző szakértő neve és aláírása	
Dátum	

2. számú melléklet

Segédtablázat a deskriptorok összevetéséhez

Szakmai programkövetelmény megnevezése			
Szakmai programkövetelmény azonosító száma			
Szakmai végzettség megnevezése			
Modul megnevezése			
Modul azonosító száma			
Szakmai végzettség tanulási eredményei tudás deskriptor	Megfeleltethető jellemző	MKKR szintleíró	Tanulási eredmény MKKR szintje
Tudás elemek száma összesen			MKKR szintszámok összege:
			A tudás deskriptor szint átlaga:
Szakmai végzettség tanulási eredményei képesség deskriptor	Megfeleltethető jellemző	MKKR szintleíró	Tanulási eredmény MKKR szintje
Képesség elemek száma összesen:			MKKR szintszámok összege:
			A képesség deskriptor szint átlaga:
Szakmai végzettség tanulási eredményei attitűd deskriptor	Megfeleltethető jellemző	MKKR szintleíró	Tanulási eredmény MKKR szintje
Attitűd elemek száma összesen:			MKKR szintszámok összege:
			Az attitűd deskriptor szint átlaga:
Szakmai végzettség tanulási eredményei autonómia-felelősség deskriptor	Megfeleltethető jellemző	MKKR szintleíró	Tanulási eredmény MKKR szintje
Autonómia-felelősség elemek száma összesen:			MKKR szintszámok összege:
			Az autonómia-felelősség deskriptor szint átlaga:

Tudás deskriptor átlaga	
Képesség deskriptor átlaga	
Attitűd deskriptor átlaga	
Autonómia-felelősség deskriptor átlaga	
4 deskriptor átlagának összege	
A modul szintátlaga (4 deskriptor átlaga osztva a deskriptorok számával)	

3. számú melléklet

Lektorálási űrlap

Szakmai programkövetelmény megnevezése	
Szakmai programkövetelmény azonosító száma	
Szakmai végzettség megnevezése	
Besorolást végző szakértő neve	
Szakmai végzettség javasolt MKKR szintje	
Szakmailag megalapozottnak tartom a besorolást, a megállapított MKKR szintet	igen nem Nem válasz esetén részletes indoklás és javasolt MKKR szint:
Amennyiben a besorolási szakértő olyan megállapítást tett, hogy az adott szakmai végzettség MKKR szintje nem állítható meg	Egyetértek, a besorolási szakértő megállapításai helytállóak Nem értek egyet, mert, javasolt MKKR szint
Egyéb vélemény, javaslat	
A lektorálást végző szakértő neve és aláírása	
Dátum	

4. számú melléklet

Magyar Képesítési Keretrendszer szintleíró jellemzői (MKKR GRID)

A MAGYAR KÉPESÍTÉSI KERETRENDSZER SZINTJEI ÉS DESZKRIPTORAI				
Szint	Tudás	Képességek	Attitűdök	Autonómia és felelősség
Deskriptor értelmezése:	Az elméleti vagy tárgyi tudás, szerveződési formái a műveltség és szakértelem. A tudás összetartozó elemei, fogalmai összetett egységekbe, sémákba szerveződnek, amelyek bonyolultsága az egymást követő szinteken különbözik. Az absztrakt fogalmak ismeretének bősége, kiterjedése szintenként jelentősen eltér.	Cselekvésekben megnyilvánuló motoros (kézügyesség valamint módszerek, anyagok, eszközök és műszerek használata) és kognitív (logikai, intuitív és kreatív gondolkodás használata) készségekből áll.	Értékelő viszonyulást jelent valamilyen konkrét vagy elvont dologhoz; az attitűdök a tanulásra, a munkára és saját cselekvésre vonatkoznak, illetve a kapcsolatokra, együttműködésre irányulnak. Az attitűdök érzelmi, gondolati és viselkedésbeli összetevőkből állnak.	A személy az adott tevékenységet milyen fokú önállósággal és milyen mértékű felelősségvállalással tudja végrehajtani.
A leírás szempontjai:	a tudás mélysége, szervezettsége, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága	terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek	érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés, vélekedések, nézetek, szándékok, törekvések, magatartások, viselkedések	mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén
Szint	Tudás	Képességek	Attitűdök	Autonómia és felelősség
1	Ismeri egy adott témakör alapvető tényeit, legfontosabb fogalmait.	Képes a szükséges tudás alkalmazására, amennyiben az egyszerű, begyakorolt rutinok, műveletek használatát igényli.	Törekszik a feladatok megértésére, motivált azok sikeres végrehajtásában.	Egyszerűbb, begyakorolt feladathelyzetekben önállóan végzi feladatát.
1	Rendelkezik az alapvető anyanyelvi és logikai eszköztudással.	A kulcskompetenciák (kiemelten: anyanyelvi, matematikai-logikai) alapszintű fejlettsége jellemzi.	Tanulási és munkavégzési helyzetekben érdeklődő.	Újszerű vagy összetettebb feladatokat irányítással és folyamatos ellenőrzéssel lát el.
1	Ismeri a gyakorlati tevékenységhez szükséges jellemző anyagokat és eszközöket.		Kész a közös munkára, tudásának másokkal való megosztására.	Irányítás mellett értékeli saját munkáját.

1			Törekszik a munkavégzés elemi eljárásaihoz kapcsolódó szabályok betartására.	
2	Ismeri adott témakör (műveltségterület, szakterület) alapvető tényeit, fogalmait, egyszerűbb összefüggéseit.	Egyszerűbb ok-okozati összefüggéseket felismer.	Nyitott a tudását növelő tevékenységek végzésére.	Egyszerű feladathelyzetekben önállóan és felelősséggel dolgozik.
2	Rendelkezik általános anyanyelvi, matematikai-logikai és természettudományos eszköztudással.	Különböző témákkal összefüggésben azonosít, megkülönböztet, összehasonlítás végez megadott szempontok mentén.	Tiszteletben tartja az alapvető erkölcsi és közösségi értékeket, az alapvető állampolgári jogokat és kötelességeket.	Összetettebb feladatokat - szoros irányítás helyett - útmutatással végez.
2	Rendelkezik kisszámú lépést igénylő szakma gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	Esetenként több összetevőből álló feladatokat/műveletsorokat hajt végre.	Nyitott a feladatok megértésére, motivált azok sikeres végrehajtásában.	Felelősségtudattal rendelkezik és reflektál saját tevékenységei eredményére.
2		Alapvető eszközöket és anyagokat használ útmutatással.	Kialakul a szakmai kíváncsisága, érdeklődik egy adott szakterület iránt.	
2		A témának megfelelő egyszerű írásbeli és szóbeli közléseket hoz létre, ilyenekre reagál, egyszerű szaknyelvet használ.	Az együttműködés során elfogadja a kölcsönös függési helyzeteket.	
2		Egyszerűen kommunikál idegen nyelven.		
3	Ismeri az adott tanulmányi, műveltség- vagy szakterülethez tartozó alapvető tényeket, fogalmakat, folyamatokat.	Összekapcsol ismereteket, tudássémákat, új sémákat alakít ki ismert kontextusban.	Kritikusan is szemléli és használja a különböző forrásokból származó információkat.	Saját tevékenységét önállóan ellenőrzi és reflektálja.

3	Ismeri a feladatmegoldáshoz/munkavégzéshez szükséges eszközöket, módszereket és eljárásokat.	Az egyszerűbb feladatok rutinszerű elvégzése mellett új elemeket is tartalmazó problémákat kreatívan megold.	Keresi az együttműködés lehetőségét és felismeri a munka, vagy más helyzetből fakadó szerepeket.	Összetett, de ismert feladathelyzetekben is önállóan, felelősségtudattal tevékenykedik.
3	Az egyéni érdeklődésnek megfelelő műveltség-/ szakterületen szélesebb körű tudáselemekkel rendelkezik.	Az ismert eszközök, anyagok, eljárások, szabályok közül kiválasztja és használja a megfelelő(ke)t.	Magára nézve is érvényesnek tartja az általánosan elfogadott társadalmi normákat a mindennapi és a szakmai érintkezésben egyaránt.	
3		Összefüggésekben, rendszerben gondolkodik.	Elkötelezett szakmája, érdeklődésének megfelelő szakterülete iránt.	
3		Alkalmazza a megismerés, az önálló ismeretszerzés alapvető módszereit.	Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására.	
4	Adott műveltség- és szakterületen belül ismeri a tényeket, fogalmakat, érti a fontosabb folyamatokat és összefüggéseket.	Tudása nem megszokott kontextusban is alkalmazza, valamint új elemeket is tartalmazó problémákat kreatívan old meg.	Értékel lehetőségeket, mérlegel kockázatokat, alternatívákat és következményeket, kompromisszumos megoldásokat dolgoz ki.	Munkavégzésében, problémamegoldásában és tanulásában egyaránt önállóan jár el, kisebb csoportot, közösséget irányít.
4	Ismeri a szakmai nyelvezetet, a szakterület anyanyelvi és idegennyelvi terminológiáját.	Rendszerben gondolkodik, és az ismert rendszeren belül képes az absztrakcióra.	Döntési helyzetekben figyelembe veszi az etikai és jogi normákat, megérti az értékek, viselkedés és életmód összefüggéseit.	Felelősséget vállal saját tevékenységéért, a rábízott kisebb csoport, közösség munkájáért.
4	Ismeri és érti az adott, egyéni érdeklődésnek megfelelő műveltség-/szakterület tudáselemeinek összefüggéseit, struktúráját.	Új információkat önállóan szerez meg, dolgoz fel és használ fel.	Elkötelezett a minőségi tanulás, vagy munkavégzés iránt.	Tevékenységét és a rábízott kisebb csoport, közösség munkáját rendszeresen ellenőrzi.
4	Ismeri a bonyolult, többtényezős jelenségek összefüggésrendszerét.	Megtervezi és kivitelezi saját tanulási, problémamegoldó stratégiáját, elvégzi a megfelelő korrekciókat.	Igényli a folyamatos önképzést, alkalmazza annak eljárásait.	

4	Ismeri az adott tudásterület tényeinek, fogalmainak, összefüggéseinek, eljárásainak alkalmazásához szükséges módszereket és eszközöket.	Felismeri a szak-/tanulmányi területen megjelenő problémahelyzeteket, adekvát megoldási javaslatokat fogalmaz meg.	Nyitott az új helyzetekben elvégzendő feladatok megoldására.	
4		Idegen nyelven önálló nyelvhasználói szinten kommunikál ismert kontextusban.	Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.	
5	Rendelkezik egy adott szakterülethez kapcsolódó általános és szakspecifikus elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	Az adott szakma feladatait a szükséges módszerek és eszközök kiválasztásával, egyedi és komplex alkalmazásával tervezi és oldja meg.	Nyitott az adott szakterület új eredményei, innovációi iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására.	Önállóan végzi munkáját, folyamatos önellenőrzés mellett.
5	Az elméleti és gyakorlati tudása rendszerbe szerveződik.	Anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációs képességei révén szakmailag együttműködik más nyelven beszélőkkel.	Folyamatos önképzésre törekszik.	Felelősséget vállal saját és az általa vezetett szakmai csoport munkájáért, eredményeiért és kudarcaiért.
5	Rendelkezik az adott szakma hosszú távú és magas szintű műveléséhez szükséges gyakorlati módszerekkel és eszközökkel kapcsolatos biztos ismeretekkel.	Fejleszti tudását, és ehhez alkalmazza a tudásszerzés, önfejlesztés különböző módszereit és használja a legkorszerűbb információs és kommunikációs eszközöket.	Önkritikus saját munkájával szemben.	
5	Ismeri a szakterület szakmai szókincsét (anyanyelven és legalább egy idegen nyelven).		Elfogadja és hitelesen közvetíti szakmája társadalmi szerepét, értékeit.	
5			Új, váratlan élethelyzetekben is törekszik a problémák jogszerű és etikus megoldására.	
5			Nyitott a szakmájához kapcsolódó, de más területen tevékenykedő szakemberekkel való szakmai együttműködésre.	

6	Átfogóan ismeri egy adott tanulmányi és/vagy szakterület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.	Elvégzi az adott szakterület ismeretrendszerét alkotó elképzelések alapfokú analízisét, az összefüggéseket szintetizálja, és adekvát értékelő tevékenységet folytat.	Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.	Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
6	Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.	Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását.	Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.	Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
6	Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit.	Rutin szakmai problémákat azonosít, az azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttérrel feltárja, megfogalmazza és megoldja (standard műveletek gyakorlati alkalmazásával).	Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.	A szakmát megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja.
6		Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.	Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljeskörű figyelembevételével meghozni döntését.	
6		Adott munkahely erőforrásaival gazdálkodik, felhasználva szakmai tudását.	Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.	
7	Ismeri egy adott tanulmányi és/vagy szakterület általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, a szakterület kapcsolódását a rokon szakterületekhez.	Elvégzi az adott szakterület ismeretrendszerét alkotó különböző elképzelések részletes analízisét, az átfogó és speciális összefüggéseket szintetizálva megfogalmazza és ezekkel adekvát értékelő tevékenységet végez	Vállalja azokat az átfogó és speciális viszonyokat, azt a szakmai identitást, amelyek szakterülete sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotják.	Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.

7	Részletekbe menően ismeri az adott szakterület összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő terminológiát.	Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati háttérrel.	Hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.	Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.
7	Ismeri szakterületének sajátos kutatási (ismeretszerzési és problémamegoldási) módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.	Magas szinten használja a szakterület ismeretkövetítési technikáit, és dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait.	Új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljeskörű figyelembevételével dönteni.	Új, komplex döntési helyzetekben is felelősséget vállal azok környezeti és társadalmi hatásaiért.
7	Jól ismeri szakterülete szókincsét és az írott és beszélt nyelvi kommunikáció sajátosságait: legfontosabb formáit, módszereit, és technikáit anyanyelvén és egy idegen nyelven.	Szakterületének egyes résztémáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít.	Kezdeményező szerepet vállal szakmájának a közösség szolgálatába állítására.	Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekből, a projektcsoporthoz a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.
7			Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, amelyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal.	Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.
7			Törekszik arra, hogy szakterülete legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa.	
8	Rendelkezik az adott tudományterület tárgykörének, általános és specifikus jellemzőinek, legfontosabb irányainak és pontosan kidolgozott határainak aktuálisan érvényesnek tekintett és	Képes az adott szakterület kreatív analízisére, átfogó és speciális összefüggések szintetikus, új szemléletű megfogalmazására és az ezekkel adekvát értékelő és kritikai tevékenységet folytat.	Törekszik azoknak az emberi és társadalmi viszonyoknak továbbfejlesztésére, amelyek a szakterület sajátosságából következően járulnak hozzá az	Alkotó, kreatív önállósággal épít ki és kezdeményez új tudásterületeket, és kezdeményez új gyakorlati megoldásokat.

	vitatott összefüggéseinek kutatási szintű ismeretével.		emberi önteremtés folyamatához.	
8	Részletes és mélyreható ismeretekkel rendelkezik az adott szak, illetve tanulmányi terület összefüggéseiről, elméleteiről és az ezeket felépítő fogalmi rendszerekről, terminológiáról.	Alkalmazza, szükség szerint továbbfejleszti szakterületének sajátos ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit.	Olyan érdeklődéssel és elkötelezettséggel rendelkezik, mely - tanulási képességei révén - lehetővé teszi a szakterület jelen pillanatban még átláthatatlan, előjelezhetetlen kutatási problémáinak azonosítását és megoldását.	Vezető szereppel és magas szintű kooperációval vesz részt az elméleti és gyakorlati kérdések megfogalmazásában.
8	Rendelkezik adott tudomány/szakterület önálló kutatásához szükséges kutatás-módszertani ismeretekkel.	Kreatívan dolgozza ki elvi kérdések újszerű, eddig ismeretlen gyakorlati vonatkozásait.	Szilárdan elkötelezett szakmája, az új utak keresése és a kitartó munkavégzés iránt.	Egyenrangú, vitapartneri szerepet visz a terület szakembereivel, szakmai véleményét váratlan döntési helyzetekben is önállóan képviseli.
8	Fejlett szaktudományos írásbeli és kommunikációs módszertani, technikai ismeretekkel rendelkezik egy idegen nyelven magas, egy másik idegen nyelven pedig elfogadható szinten.	Új projekteket terve és valósít meg, adott tudományterületen kutatást végez, új technikákat és megközelítéseket alakít ki.	Törekszik a szakmájához kapcsolódó etika továbbgondolására, fejlesztésére, az etikai kérdések felvetésére és megválaszolására.	Önállóan végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
8		Előre nem látható szakmai problémákat azonosít, és feltárja az azok megoldásához szükséges kutatási szintű részletes elvi és gyakorlati hátteret.		
8		Feltárja, közvetíti a szakterülete szempontjából lényeges új viszonyokat, a személyes és közösségi lét szempontjából releváns, átfogó összefüggéseket, és újszerű megoldások közösségi implementálását végzi.		